بەرزو پیرۆز بێت یەکەم ساڵیادی ئازادیی مەخموورو قەراج و کەندێناوەو گوێر

کوردستانێکی سەربەخۆو ئازادو یەکگرتوو و دیموکرات

ئازادیی قەرەچووغ

Azadî Qereçûx

ژمارە (١)
شەممە ١٠ / ٤ / ٢٠٠٤
٢١ی نەورۆزی
٢٧٠٤ی کوردی

No. (1)
Satrday 10 / 4 / 2004

بڵاوکراوەیەکی رۆشنبیری گشتی هەمەرەنگە، هەرێمی قەرەچووغی YNDK ساڵانە لەیادی ئازادکردنی شاری مەخموورو دەوروبەری دەری دەکات

دوای ساڵێك ئازادی
مەخموور هەر مەخموورەکەی جارانە

غەفوور مەخمووری

ئەمرۆ ٢٠٠٤/٤/١٠ ساڵێکی تەواو بەسەر ئازادکردنی شاری مەخموورو شارۆچکەکانی دەوروبەری (کەندێناوە، گوێر، قەراج) تێدەپەڕێت، ساڵێکە مەخموور بۆ هەتا هەتا لەژێر چرنووکی رژێمی فاشیو روخاوی بەعس رزگاریبووە. ئازادبوونی شارو شارۆچکە بەعەرەبکراوەکانی کوردستان ئومێدی هەموو کەسێکی ولاتپارێز بوو، هاتەدی.

مەخموور، یەکێك بووە لەو ناوچانەی کەرژێمی فاشیو روخاوی بەعس بەهەموو شێوەیەك کەوتبووە گۆڕینی دیموگرافیای ناوچەکەو بەعەرەبکردنی، بەردەوام کوردی لەناوچەکە دەردەکردو عەرەبی دەهێنا ناوچەکە، هەرچی زەویو زاری کوردان هەبوو هەمووی درابووە عەرەب و جگە لەگوندە عەرەبنشینەکان (کە ئەوانیش پێشتر گوندی کوردان بوونە) گوندی کوردان هەمووی وێران کرابوو و دواتر عەرەبی هێنرابووە سەر، جگە لەدەوروبەری مەخموور، لەناو شاری مەخمووریش رژێم بواری ژیانی بۆ کورد زۆر بەرتەسك کردبۆوەو هەموو شتێکی خستبووە بەردەستی عەرەب و بەهەموو شێوەیەك و لەهەموو لایەکەوە زوڵم لەخەڵکی خۆڕاگری مەخموور دەکرا. رژێم لەرووی ئاوەدانییەوە هیچ بایەخێکی بە مەخموور نەدەدا جگە لەگەڕەکە عەرەبنشینەکان ئەوانیش بۆ بەعەرەبکردنی ناوچەکە هاتبوون، ئەگەر سەیر بکەین دەبینین مەخموور وەك گوندێکی لێهاتووەو زۆر بەئاشکرا هەست بەو زولمە دەکرێت کەرژێمی رووخاو لەخەڵکەکەو لەشارەکەی کردووە.

جەماوەری شاری مەخموور چاوەڕوانی ئەوەبوون لەدوای ئازادبوونی ناوچەکە، بزووتنەوەی ئاوەدانکردنەوە دەستپێکات و شارەکە لەهەموو روویەکەوە بینابکرێتەوە، بەڵام بەداخەوە لەماوەی ئەمساڵەی ئازادکردنی مەخمووردا خزمەتگوزارییەکی ئەوتۆ پێشکەش بەشارەکە نەکراوە، جگە لەبۆیاغکردنی هەندێ شوێنی گشتیو هەندێ وردەکاری تر هیچ بۆ شارەکە نەکراوە، ئەوەی سەردانی مەخموور بکات زۆر بەروونی هەست بەم راستییانە دەکات. مەخموور تائێستاش شەقامەکانی چاکنەکراونەتەوە، کۆڵانەکانی گەڕەکەکانی قیرتاو نەکراونو لەکۆڵانی گوند دەچێت لەگەڵ بارینی باران هەمووی دەبێتەوە قورو چڵپاو، کێشەی نەبوونی ئاویش کێشەیەکی سەرەکی خەڵکی شارەکەیە، ئێمەی خەڵکی مەخموور چاوەڕوانی ئەوەبووین لەگەڵ ئازادکردنی مەخموور ئیدارەیەکی شارەزاو دەستپاك و بەئەزموون لەخەڵکی شارەکە بۆ مەخموور دابنرایە، بۆ ئەوەی خەمێك لەشارەکە بخۆن نەك شارەکە بەم شێوەیەی ئێستا بهێڵرێتەوە، بەڵام ئەوە نەکرا. جگە لەمەش مەخموور کەوتۆتە نێوان بەرداشتی هەولێر و موسڵ، لەرووی فەرمییەوە سەر بەموسڵەو ئیدارەکەشی لەلایەن هەولێر دانراوە ئەمەش کێشەی بۆ خەڵکی شارەکە دروستکردووە، بەشێك بۆ ئیش و کارە فەرمییەکان روو لەموسڵ دەکات و بەشێکیش روو لەهەولێر.

لەم دواییەدا باس لەهەڵبژاردنی سەرۆك و ئەندامانی ئەنجومەنی شارەوانی دەکرێت کەبڕیارە لەم ماوەیەدا بکرێت، هیوادارم جەماوەری شاری مەخموورو بەتایبەت ئەوانەی مافی دەنگدانیان هەیە کەسانی دڵسۆزو شارەزاو خودان ئەزموون و دەستپاك و خەمخۆری شارەکە هەڵبژێرن، لەبەر ئەوەی تەنها ئەو کەسانە دەتوانن مەخموور هەڵسێننەوەو تەپ و تۆزی بەعەرەبکردن و وێرانی لێ دابتەکێنن. (دەنگ بەو کەسانە بدەن کە خزمەتتان دەکەن جا هەر کێیەك بێت)، جەماوەری مەخموور دەبێت بیر لەبەرژەوەندی شارەکە بکاتەوە، بۆ ئەوەی شارەکە ببێتە شارێکی نموونەییو خەڵکەکەش هەست بەئاسوودەیی بکات.

داوا لەئیدارەی کاتی هاوپەیمانان و حکومەتی کوردستان دەکەین کەبایەخی زیاتر بەشارەکە بدەن و گرفتەکانی بۆ چارەسەر بکەن بەزووترین کات کەسانی مشەخۆرو ناشارەزا لەئیدارەی شارەکە دوور بخەنەوە. بەمەش خزمەتێکی گەورە پێشکەش بەمەخموور دەکەن.

ئاوەدانکردنەوەی گوندە رووخاوەکانی مەخموورو قەراج و گوێرو کەندێناوە ئەرکێکی بەپەلەیەو لەهەموو لایەکمان دەخوازێت کاری بۆ بکەین، هیواداریین بۆ ئەمەش ئیدارەی کاتی هاوپەیمانان و حکومەتی کوردستان دەستوبرد بکەن و هۆکارەکانی ژیان بگەیەننە ئەو گوندانە بۆ ئەوەی دەڤەرەکە ئاوەدان ببێتەوەو خەڵکیشی بگەڕێتەوە سەر گوندو زەویو زاری خۆی.

لەکۆتاییدا هیواداریین بۆ ساڵی ئایندە مەخموور گەشەیەکی بەرچاو بکات و ببێتە شارێکی نمونەییو، مەخمووری ساڵانی پێشوو نەبێت و ساڵی ئایندە ساڵی نوێکردنەوەی مەخموور بێت.

له زوورگەزراو
یادی شەهیدانی کارەساتی ٦ی نیسان کرایەوە

٦ی نیسانی ٢٠٠٣ لەکاتی پرۆسەی ئازادی عێراقدا، فرۆکەکانی هێزی هاوپەیمانان بەهەلە بۆردومانی هێزی پێشمەرگەی کوردستانیان کرد، لەمیحوەری (دیبەگە- مەخموور) بووە هۆی شەهیدو بریندار بوونی ژمارەیەك فەرماندەو پێشمەرگە کە لەناویاندا فەرماندەی لێهاتوو کاك وەجیە بارزانیو فەرماندەی لاو کاك مەنسور بارزانی بریندار بوونو ژمارەیەکیش لەتێکۆشەرانی تر شەهید بوون کە ١٨ پێشمەرگەی کۆڵنەدەری کوردستان بوون. بۆ بەرز راگرتنی یادی ئەم کارەساتە فەرماندەیی هەولێری لەشکری کوردستان بەهاوکاری ل.ن. مەخمووری PDK لە زوورگەزراو لەچوارڕیانی دیبەگە واتە لەشوێنی کارەساتەکەدا ریو رەسمێکی سازکرد، لەڕیو رەسمەکەدا بەڕێز کاك مەنسور بارزانی فەرماندەی لەشکری تایبەتی ١و لەشکری تایبەتی گوڵان بەنوێنەرایەتی بەڕێز کاك مەسعود بارزانی- رێبەری بزاڤی رزگاریخوازی نیشتمانی کوردستانو، هەڤاڵ غەفوور مەخمووری سکرتێری گشتیی YNDKو شاندێکی سەرکردایەتیو هەرێمی قەرەچووغی YNDKو بەڕێز نەوزاد هادی پارێزگاری هەولێرو بەڕێز مەحموود محەممەد- بەرپرسی لقی دووی PDKو بنەماڵەی شەهیدانو ژمارەیەکی زۆر لەبەرپرسانی حزبیو حکومیو جەماوەرێکی زۆری دەڤەرەکە ئامادە بوون.

لەڕیو رەسمەکەدا وتاری فەرماندەیی هەولێری لەشکری کوردستان لەلایەن بەڕێز کاکەمین نەجار فەرماندەی فەرماندەیی هەولێر خوێنرایەوە. ئینجا وتاری ل.ن. مەخموور خوێنرایەوەو پاشان چەند کاری هونەری پێشکەش کرانو چەند شاعیرێکیش لەڕیو رەسمەکەدا شیعریان خوێندەوە، دواتر بەڕێز کاك مەنسور بارزانی دیاری تایبەتی پێشکەش بنەماڵەی شەهیدەکان کردو، بەوتاری بنەماڵەی شەهیدان کۆتایی بەڕیو رەسمەکە هێنراو، پاشان بەڕێز نەوزاد هادی پارێزگاری هەولێر پەردەی لەسەر تابلۆیەك کە بۆ ئەم یادە لەچوارڕیانی دیبەگە دروستکرابوو لادا.

رۆڵو کاریگەری HBNK لەرزگارکردنی دەڤەری مەخموور

هێزی بەرگری نەتەوەیی کوردستان HBNK، ئەم هێزە بوو بەبڕیاری سەرکردایەتی YNDK، وەك پێویستییەکی نەتەوەیی و سەربازی بۆ بەشداریکردن لەئازاد کردنی ئەو ناوچە کوردییانەی باشووری کوردستان کە بەداگیرکراوی لەبن دەستی رژێمی روخاوی بەعس مابوونەوە پێکهێنرا، بۆ زیاتر ئاشنا بوون بەبەرنامەو چالاکییەکانی ئەم هێزە چاوپێکەوتنمان لەگەڵ هەڤاڵ قەهار تاهیر- فەرماندەی هێزی HBNK سازدا.

دەقی چاوپێکەوتنە لە لاپەڕە (٢)دا بخوێنەوە.

پەیڤێك بۆ یادی یەك ساڵەی ئازادیی قەرەچووغ

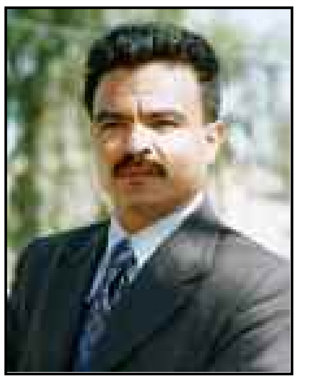

جەمیل سنجاوی

سێزدە ساڵ بەر لەئەمرۆ جەماوەری (مەخموورو قەراج و کەندێناوە) ساڵانە یادی (١٢)ی ئادار، بیرەوەری (٢٠) رۆژی ئازادیی ئەو دەڤەرەیان دەکردەوە کە لەئەنجامی راپەڕینە مەزنەکەی بەهاری ساڵی ١٩٩١ی گەلی کوردستان هاتبووە ئاراوە، لە هەر ساڵێکدا کە یادی ئەم رۆژە دەکرایەوە هەمیشە هیوای ئەوەیان دەخواست کە ئازادییەکی هەمیشەیی باڵی بەسەر باشووری کوردستان بەگشتیو دەڤەری (مەخموورو دەوروبەری) بەتایبەتی بکێشێت، کە پرۆسەی ئازادی عێراق بەگشتیو کوردستان بەتایبەتی، خەونێکی لەمێژینەی خەڵکی ئەو دەڤەرە بێنازە بوو، کە ساڵەهابوو لەلایەن رژێمی بەعسی رووخاوەوە دەچەوسێندرانەوەو خاکەکەیان بەعەرەب دەکراو لەسەر زێدی خۆیان دەردەکران، پرۆسەی ئازادی ئاهو هەنسكو ئومێدی تری بەخشییە خەڵکی بەش خوراوی ئەو دەڤەرە، کە سەر لەنوێ ژیانێکی ترو تازە لەسەر زێدی باب و باپیرانیان دەست پێبکەنەوە، دیارە بۆ ئەم مەبەستە خەڵکی زۆری دێهاتەکانی قەراج و کەندێناوە گەڕاونەتەوە سەر زێدی خۆیانو ئامادەن گوندەکانی خۆیان سەر لەنوێ دروست بکەنەوە، ماوەی ساڵێکی تەواوە چاوەڕێی هاوکاریو کۆمەکی رێکخراوە خێرخوازەکان دەکەن بۆ دروستکردنەوەی گوندەکانیان بەڵام بەداخەوە هەتاکو ئێستا وەکو پێویست نەتواندراوە کۆمەکی ئەو خەڵکانە بکرێت کە پێشتر لەسەر زێدی خۆیان دەرکرابوون، ئەوەی تاوەکو ئەمرۆ ئاوەدان کراوەتەوە گوندی (دوگردکانو کەندال)ە ئێستاش نیاز وایە گوندەکانی تر لە بەرنامەدا بێت، بەڵام پرۆسەکە زۆر لەسەرخۆ بەڕێوەدەچێت. لەئاستی داخوازییەکانی خەڵکی بەشخوراوی دەڤەرەکە نییە، ئەمە جگە لەوەی دەبوایە لەماوەی ئەو ساڵە ئازادییەدا گەڵێك پرۆژەی خزمەتگوزاری لەنێو شاری مەخموورو هەر سێ ناحیەکان جێبەجێ بکرێت، ئەوەی ئەنجام دراوە تەنها نۆژەنکردنەوەو بویەکردنی خوێندنگەکانو باخچەی مەخموورە کە لەبەرچاوی هەموو خەڵك دیارە، تاوەکو ئێستا شەقامەکان قیرتاو نەکراوە، ئەو ماڵانەی کە رژێمی بەعس لەساڵی ١٩٨٨ لەناو شاری مەخموور تەختی کرد دروست نەکراونەتەوە، ماوەی چەند مانگێکیشە گفتوگۆ لەسەر ئەوە دەکرێ ئەنجومەنی شارەوانی مەخموورو

بۆ ل٣

رۆڵی HBNK لە پرۆسەی ئازادکردندا

شاخەوان خالید

پێویستیی پێکهێنانی هێزێکی نەتەوەیی بۆ بەشداریکردن لەپرۆسەی ئازادکردنی بەشە خاکی داگیرکراوی باشووری کوردستان کە لەبن دەستی رژێمی بەعسی روخاودابوو، لەگەڵ نزیکبوونەوەی کاتی دەستپێکردنی پرۆسەکە ئەرکێکی بە پەلە بوو. YNDK بۆ بەجێگەیاندنی ئەو ئەرکە نەتەوەییە بەبڕیاری کۆمیتەی سەرکردایەتی هێزی بەرگری نەتەوەیی کوردستان HBNKی پێکهێنا، هەر لەکۆبوونەوەکە دەستەیەکی فەرماندەیی بۆ سەرپەرشتی کردنی کارەکان پێکهێنراو چەند میحوەرێك بۆ دابەشبوونی هێزەکانی HBNK دیاری کرا، ئەوەبوو هەر زوو ئەم هێزە بانگەوازی بۆ گشت ئەندام و لایەنگرانی YNDK و جەماوەری کوردستان کرد کە خۆیان لەریزەکانی هێزی HBNK رێکبخەن و توانی چەك و تەقەمەنیو ئۆتۆمبێل بۆ پێشمەرگەکانی دابین بکات، بەرنامەی ئەم هێزەش بریتی بوو لەبەشداریکردنێکی چالاکانە لەپرۆسەی رزگارکردن و ئازادکردنی ئەم ناوچە کوردییانەی لەبن دەستی رژێمی بەعسی رووخاودا مابوونەوە، HBNK هێزەکانی خۆی رێکخست و دابەشی کردنە چەند میحوەرێك (میحوەری کەرکوك، میحوەری مەخموور، میحوەری دهۆك بەرەو موسڵ). لەپێش رزگارکردنی دەڤەری مەخمووریش چەند یەکەیەکی تایبەتی پێك هێنابوو کە بەنهێنی ناوە ناوە دزەیان دەکرد بۆ چیای قەرەچووغ و دەڤەرەکەیان بەگشتی دەپشکنی، کاریان کۆکردنەوەی زانیاری بوو لەسەر هێزەکانی بەعس لەرووی ژمارەی سەربازیو تانك و زرێپۆش و تۆپ و هاوەن و پێگەکانیان. هێزی HBNK هەر زوو لەمیحوەری مەخموور پێگەی خۆی بە بەشداری ژمارەیەکی زۆر لەپێشمەرگەکانی لەهێڵی تەماس لەگەڵ هێزو لایەنەکانی کوردستان و هێزی هاوپەیمانان رێکخست، رۆژانە کۆبوونەوەی لەگەڵیاندا دەکرد سەبارەت بەدانانی ریو شوێنی هێرش کردنە سەر هێزەکانی رژێمی رووخاوی بەعس، لەدوای مانەوەی چەند شەوێك رێکەوتی ٩ لەسەر ٢٠٠٣/٤/١٠ بڕیاردرا هێرش بکرێتە سەر هێزەکانی رژێمی بەعسو هەر زوو بنکەو پێگەو تانك و زرێپۆشەکانی رژێمی بەعس ئەوانەی لەسەر رێگای هەولێر مەخموور بەدیاری کراوی لە چوارڕیانی دیبەگە بوون هەر هەموویان تێکشکێندران. چەند رۆژێك بەر لەئازادکردنی شاری مەخموورو دەوروبەری لەناو مەخموور کۆمەڵێك لەهەڤاڵانمان لەلایەن هێزی HBNK پڕ چەك کرابوون و ئاڵای کوردستانیشان پێدرابوو کە لەگەڵ ئازادکردنی ئەم دەڤەرە لەشوێنە بەرزەکان هەڵیانکرد.

بۆ ل٣

هەڵسەنگاندنێك بۆ بزاڤی ڕۆشنبیری و وەرزشی لەدوای ساڵێك ئازادیی دەڤەری مەخموور

ئا/ پەروەر پاڵانی

دوا بەدوای ساڵێك لەئازادی ناوچە داگیرکراوەکانی باشووری کوردستان ئەو ناوچانەی تا ٢٠٠٣/٤/٩ لەژێر ستەم و زۆرداری ڕژێم دەیانناڵاند، چەندین سەنتەرو بنکەی ڕۆشنبیری و یانەی وەرزشی لەناوچەکە هاتنە دامەزراندن لەپێناو زیاتر بوژاندنەوەی ئاستی ڕۆشنبیری و ژیاری لەناوچەکەو سڕینەوەی ئاسەواری بیری داروخاوی دیکتاتۆری بەعسی لەناوچەکەو پێگەیاندنی نەوەیەك کە جۆش بدرێت بەبیری نەتەوەیی و دیموکراسی و پێکهێنانی کۆمەڵگایەکی شارستانی و پێشکەوتووخواز.

بۆ زیاتر شارەزابوونی خوێنەران و زانینی کارو چالاکی ئەم سەنتەرو بنکە ڕۆشنبیری و یانە وەرزشیانە بەباشمان زانی کەوا چاوپێکەوتنێك لەگەڵیاندا ساز بکەین:

سەرەتا ڕووی پرسیارمان ئاراستەی بەڕێز (**پارێزەر ئەشواق کەمال جەمیل**) بەرپرسی بنکەی مەخمووری روناکبیری ڕۆژ کردو لەوەڵامی پرسیارێکماندا

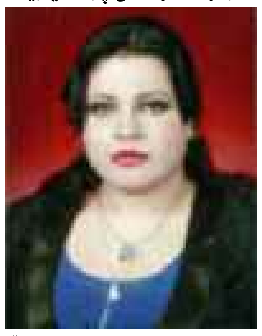

سەبارەت بەناسینی بنکەکە بەڕێزیان وتی: بنکەکەمان بنکەی روناکبیری ڕۆژ/ لقی مەخموور بنکەیەکی ڕۆشنبیرییە سەر بەڕێکخراوی (دیاکۆنیا)ی سوێدییە بەشێوازێکی چالاك و کرداری هەوڵی بەرەو پێشبردنی بزاڤی ڕۆشنبیری و بەرزکردنەوەی ئاستی هۆشیاری لەناوچەکە دەدات. لەپرسیاری بەرهەمی ساڵێك لەئازادی ناوچەکە کە بنکەکە ئەنجامی دابێت چۆن چری دەکەیتەوە؟ وتی: بنکەکەمان لە ٢٠٠٣/١٢/١٥ دامەزراوە لەکاتی دەستبەکار بوونیەوە تاوەکو ئێستا توانیومانە (١٥) خولی کۆمپیوتەرو (٥) خولی دورمان و (٤) خولی مۆسیقاو (٦) خولی زمانی ئینگلیزی بکەینەوە، هەروەها بەشداریمان لەچەند چالاکییەکی ئاهەنگی کردووە لەشاری مەخموورو چەند کۆڕێکی شیعر خوێندنەوەمان بۆ شاعیرانی ناوچەکە کردووە. لەپرسیارێکی تر سەبارەت بە نەبوونی ئەنتەرنێت لەناوچەکە، ئایا بۆچی تائێستا کاری بۆ نەکراوە؟ وتی: ئەوەی ڕاستی بێ ئێمە هەوڵی خۆمان داوە بەڵام نۆری ئەنتەرنێت ئەگەر تائێستا لەناوچەکە دانەنراوە، خەتێکی ئەنتەرنێت دابین کرا لەلایەن هێزی هاوپەیمانان لەبەریدی مەخموور دانرا بەنرخێکی زۆر گران کاریان پێ دەکردو هەر کەسی ئارەزووی بوایە دەبا بەشداری لەخولێکی (١٣) ڕۆژە بکات بە (١١,٠٠٠) دینار بۆیە نرخەکەی گران بوو کەس نەیتوانی بەشداری بکات و سەرکەوتنی بەدەست نەهێنا، ئێمە لەڕێگەی ئەو بڵاوکراوەوە داوا لەلایەنی پەیوەندیدار دەکەین ئەم تۆڕی ئینتەرنێتە بە ئێمە بدەن تاوەکو ئێمە بتوانین سەرپەرشتی کارەکە بکەین بەنرخێکی گونجاو.

(**مامۆستا جەمال جەمیل**) بەرپرسی (سەنتەری ڕۆشنبیری و هونەری

قەرەچووغ) سەبارەت بەدامەزراندن و کارو چالاکی سەنتەرەکە بەم شێوەیە بۆمان هاتە ئاخافتن:

ئێمە کۆمەڵێك ڕۆشنبیرو هونەرمەندی دەڤەری (مەخموورو قەراج و کەندێناوە) بەمەبەستی بوژاندنەوەو بەرەو پێشبردنی بزاڤی ڕۆشنبیری و هونەری لەدەڤەرەکە، لەڕۆژی (١٢)ی ئاداری ٢٠٠٣، لەیادی (٢٠) ڕۆژی ئازادی ڕاپەڕینە مەزنەکەی بەهاری ساڵی ١٩٩١ی دەڤەری قەرەچووغ، (سەنتەری ڕۆشنبیری قەرەچووغ)مان ڕاگەیاند، لەدوای پرۆسەی ئازادی لەڕۆژی ٢٠٠٣/٤/١٠ بارەگای سەنتەرمان لە (مەخموور) کردەوە بۆ ئەوەی لەنزیکەوە بتوانین خزمەت بەبواری ڕۆشنبیری و هونەری بگەینین لەناوچەکەماندا، سەبارەت بە کارو چالاکییەکانمان، ئێمە لەڕۆژی ٢٠٠٣/٣/٢٨ بەهاوکاری بەڕێوەبەرایەتی سینەمای سەر بەوەزارەتی ڕۆشنبیری، (٧) فیلمی کوردیمان لەقوتابخانەی قەراجی سەرەتایی کچان نمایش کرد. لەسەرەتای مانگی کانوونی دووەمیش بەشداری کۆنفرانسی سەرجەم سەنتەرەکانی سنووری پارێزگای (هەولێرو دهۆك)مان لەشاری هەولێر کرد، لەڕۆژی (٩)ی ئاداریش یەکەمین کۆنفرانسی سەنتەرەکەمان لەشاری مەخموور بەست، بڕیاریش وایە لەمەولا کارو چالاکییەکانمان لەسەر ئاستی دەڤەرەکە فراوانتر بکەین بەکردنەوەی خولی جۆراجۆرو پێشانگای شێوەکاری و نمایش کردنی شانۆگەری و سازدانی ڤیستیڤاڵ و ئاهەنگی گۆرانی و مۆسیقاو ئەنجامدانی کۆڕی ڕۆشنبیری و ئەدەبی.

هەر لەمیانەی چاوپێکەوتنەکەمان چاومان بە بەڕێز (**نەریمان مەلا عەزیز**)

سەرۆکی سەنتەری ڕۆشنبیری مەخموور کەوت لەوەڵامی پرسیاری ئایا دروست بوونی چەند سەنتەرو بنکەی ڕۆشنبیری لەدوای ئازادی ناوچەی مەخموورو دەوروبەری چی دەگەیەنێ؟ وتی: دوای یەك ساڵ لەئازادی مەخموورو ناحیەکانی دەوروبەری سێ دامەزراوی بزوتنەوەی ڕۆشنبیری و لەشارۆچکەی مەخموور دامەزراوە ئەوانیش هەردوو سەنتەری ڕۆشنبیری مەخموورو قەرەچووغ و بنکەی روناکبیری ڕۆژی سەر بەڕێکخراوی دیاکۆنیای سوێدییە بێگومان دامەزراندنی ئەم بنکەو سەنتەرانە ئەوە دەگەیەنێ کە توانایەکی هونەری و ڕۆشنبیری و ئەدەبی و فیکری باش هەیە لەناوچەکەداو بەهەوڵی ئەوان دامەزراون و کەسێك لەشوێنێکی ترەوە نەهاتووە، وێڕای ئەوەی ڕژێمی بەعس لەکاتی دەسەڵاتداریتی خۆیدا هەموو هەوڵی بۆ سڕینەوەی زمان و سیمای هونەری و ڕۆشنبیری و کەلەپووری کوردیان داوەو نەیانهێشتووە هیچ هەنگاوێك بەرەو پێشەوە بنرێت. ئەم دەزگا ڕۆشنبیریانە دەورێکی باڵایان بینیوە بۆ بەرەو پێش بردنی بزاڤی ڕۆشنبیری لەناوچەکە، ئێمە وەکو سەنتەری ڕۆشنبیری مەخموور لەماوەی ئەم ساڵەدا کاری زۆرمان کردووە لەم بارەیەوە وەکو ئەنجامدانی کۆڕی ڕۆشنبیری بەتایبەتی بۆ ئافرەتان لە ٨ی ئادار، و کردنەوەی خولی تەندروستی و ڕێنمایی لەگەڵ فەرمانگە تەندروستیەکان و بەشداری کردنی مەراسیمی جەژنی نەورۆزی ئازادی سەرچیای قەرەچووغ و بەشداری کردنی لەکۆنفرانسی سەنتەرە ڕۆشنبیرییەکانی کوردستان و هەماهەنگی لەگەڵ کەناڵەکانی ڕاگەیاندنی ڕۆژنامەگەری ناوخۆو بیانی بۆ سەردانی ناوچەکەو جموجوڵی وەرزشی بۆ لاوان و بەشداری کردنی بەرچاو بۆ سەرکەوتنی پرۆسەی ریفراندۆم لەکوردستان و کردنەوەی گەورەترین پێشانگای کەلەپوور لەمەخموور.. تد. لەکۆتاییدا یەکەم ساڵیادی ئازادی ناوچەکە لەئێوەو تەواوی خەڵکی کوردستان پیرۆز دەکەم و دەستخۆشیتان لێ دەکەم بۆ ئەم بڵاوکراوە تایبەتە.

دوابەدوای ئەمە چاومان کەوت بە **بەڕێز کرێکار** بەرپرسی یانەی وەرزشی مەخموور لەپرسیارێکدا ئایا دوای ساڵێك لەئازادی ناوچەکە توانراوە بەشێوەیەکی کرداری کەم و کورییەکان لەبارەی وەرزشی و وەرزشوانانی ناوچەکە نەهێڵدرێت و پشتگیری مادی و مەعنەویان بۆ دابین بکرێت؟ وتی دیارە ڕژێمی بەعسی روخاو (٣٥) ساڵ ئەم سنوورەی تەعریب کردووە تەنیا بەیەك ساڵ ناتوانین کەم و کورییەکان بنەبڕ بکەین لەم سۆنگەیەوە پێویست دەکات هەموو لایەك بەهەماهەنگی هاوکاری تەواوی وەرزشوانانی ناوچەکە بکەین و هەوڵی نەهێشتنی کەم و کورییەکان بدەین و زیاتر گرنگی بەپێشەوەبردنی بزوتنەوەی ڕۆشنبیری و وەرزشی لەناوچەکە بدەین.

هەروەها بەڕێز مامۆستا **ئیبراهیم قادر** سەرۆکی یانەی وەرزشی قەرەچووغ، لەوەڵامی پرسیارێکی سەبارەت

بەناسینی یانەکەو هەڵبژاردەی تۆپی پێی مەخموور؟ وتی: یانەی وەرزشی قەرەچووغ لەڕۆژی ٢٠٠٣/٧/١٦ دامەزراوە یانەکەمان (بێ لایەن)و مۆڵەتی لە لیژنەی ئۆلۆمپی کوردستان و عێراق وەرگرتووەو هەڵبژاردەی تۆپی پێ لە مەخموور تائێستا نییە هەردوو یانەی وەرزشی قەرەچووغ و مەخموور بەتەنیا یاری خۆیان دەکەن لەهەموو بوارێکەوە وەك هەر تۆپی پێ. ئێمە وەك یانەی وەرزشی قەرەچووغ پێمان باشە کەوا هەڵبژاردەی مەخموور (منتخب مخمور) هەبێ بۆ یاریەکانی دۆستانەو خولەکانیش بەشداری بکات، لەسەر ئاستی مەخموورو شوێنەکانی تر.

دواجار چاومان بە بەڕێز **عەدنان ڕەحمان** بەڕێوەبەری بنکەی وەرزش و لاوان کەوت لەوەڵامی پرسیاری ئایا دوای ساڵێك لەئازادی وەرزش لەناوچەکە گەیشتۆتە چ ئاستێك؟ وتی ئێمە دەتوانین بڵێین هەنگاوێك نراوە بۆ ئەم مەبەستە بەڵام بنکەکەی ئێمە هەر لەساتەوەختی دەست بەکاربوونیەوە تاوەکو ئێستا هیچ پێشکەوتنێکمان وەکو بنکە پێشکەش بەلاوانی مەخموورو دەوروبەری نەکردووە چونکە ئێمە لەنێو کەلاوەیەکداین و بەردەوامی بەچۆنیەتی بەڕێوەبردنی ئیش و کارەکان دەدەین و دەستەو ئەژنۆ نەوەستاوین هیوادارم جێگاکەمان بۆ نۆژەن بکرێتەوە بۆ ئەوەی ڕۆڵێکی بەرچاومان هەبێت بۆ بەرەو پێش بردنی لایەنی وەرزشی لەناوچەکە.

لەوەڵامی پرسیارێکی ئایا یاریزانی بەتوانا پێگەیێنراون و جیاکراونەتەوە لەناوچەکە؟ وتی ئێمەش وەك ئێوە چاوەڕوانی ئایندەیەکی گەشتر دەکەین، بنکەکەمان تەنیا ماوەی چوار مانگە مەشق دەکات لەهەمبەر ئەو پێشکەوتنانەی بەدەستمان هێناوە پێگەیاندنی چەند وەرزشوانێکی بەتوانا کە لەئاستێکی بەرزی وەرزشیدان و لەلایەن یانەکانی تر داوایان دەکرێت بۆ یاری کردن لەگەڵیاندا.

لەئەنجامی ڕیپۆرتاژەکەماندا دەتوانین بێژین لەبەرهەمی ساڵێکی ئازادی ناوچەکە هەنگاوی باش و چالاك دراوە لەبواری ڕۆشنبیری و وەرزشی لەناوچەکە هەرچەندە هێشتا بەپێی ئارەزووی خەڵکی ناوچەکە نییە، بەڵام بەهەماهەنگی هەموو سەنتەرو بنکەو یانەکان لەگەڵ یەکتری و هەریەك لەلای خۆیەوە کێبڕکێ لەسەر ئەنجامدانی زۆرترین چالاکی ڕۆشنبیری و وەرزشی لەناوچەکە بەمەبەستی خزمەتکردنی خەڵکی دەڤەری مەخموور بەبێ ڕەچاو کردنی بیری تەسکی حیزبایەتی و بەبیرێکی کو ردانە هەوڵی زیاترو بەگرتر بدرێ بۆ بەرەو پێش بردنی بزاڤی ڕۆشنبیری و وەرزشی شارەکەمان.

چاوپێکەوتنێك لەگەڵ هەڤاڵ قەهار تاهیر فەرماندەی فەرماندەیی HBNK

*** بیرۆکەی پێکهێنانی HBNK چۆن گەڵاڵە بوو؟**

– لەدوای خوێندنەوەی بارودۆخی کوردستان و عێراق و ناوچەکە بەگشتی و جموجوڵی هێزی سەربازی هاوپەیمانان لەکەنداو گەیشتینە ئەم قەناعەتە کەهێرش دەکرێتە سەر ڕژێمی عێراق، بۆ ئێمەش دەرفەت بوو کە لەگەڵ هێزەکانی هاوپەیمانان بەشدار بین بۆ ئازادکردنی ئەم ناوچە کوردییانەی لەژێر دەستی ڕژێمی بەعسی رووخاودا بوون. لەدوای تاوتوێ کردنی ئەم پرسە لەکۆمیتەی سەرکردایەتی یەکێتیمان YNDK بڕیارمان دا هێزی بەرگری نەتەوەیی کوردستان HBNK پێك بهێنین.

*** وەك هێزی HBNK بەرنامەتان چی بوو؟**

– لەدوای بڕیاردان لەسەر پێك هێنانی HBNK بانگەوازمان بۆ گشت ئەندام و لایەنگران و دۆستانی YNDK و خەڵك کرد کەبێن بەشداربن لەهێزەکە ئەوەبوو لەماوەیەکی کورت دا سەدان کەس پەیوەندییان پێوەکردین و خۆیان ناونووس کرد لە HBNK، ئێمەش لەلای خۆمانەوە توانیمان پێداویستیەکانی ئەم هێزە دابین بکەین و هێزەکەمان دابەشکردە سەر سێ میحوەرو چەندین کۆبوونەوەمان لەگەڵ پێشمەرگەکان سازدا بەمەبەستی ڕێکخستنیان، بەرنامەی سەرەکی ئەم هێزە بریتی بوو لەبەشداری کردن لەئازادکردنی ناوچە داگیرکراوەکانی باشووری کوردستان.

*** HBNK بەچ میکانیزمێك بەشداری لە پرۆسەی ئازادکردنی شاری مەخموور کرد؟**

– ئێمە سەرەتا چەند یەکەیەکی تایبەتیمان لەنێو ریزەکانی هێزی HBNK دروست کرد کاری ئەم یەکانە بریتیبوو لەکۆکردنەوەی زانیاری لەسەر هێزەکانی دوژمن و هاندانی جەماوەرو پڕ چەککردنیان بۆ بەشداری کردن لەرزگارکردنی ناوچەکەمان، لەهەمان کاتدا لەناو جەرگەی شاری مەخموور چەند هەڤاڵێکمان پڕ چەك کردبوو بۆ ئەوەی هەر زوو هاوشان لەگەڵ جەماوەری خۆڕاگری مەخموور بەشداربن لەوەدەرنانی سەرانی ڕژێمی بەعس لەدەڤەری مەخموور، بەمەش هەڤاڵانمان توانیان کاریگەری زۆریان هەبێت لەپاککردنەوەی شاری مەخموور لە بەعسی یەکان.

*** لەم پرۆسەیە دەستتان بەسەر هیچ کەل و پەلێکی سەربازی داگرت؟**

– بەڵێ، ئێمە کە لەبەرەبەیانی ڕۆژی ٢٠٠٣/٤/١٠ کەچووینە نێو شاری مەخموور هەڤاڵانمان هاوشان لەگەڵ جەماوەری مەخموور کەڕۆژی پێش تر تائێوارەکەی شاری مەخمووریان لەبەعسی یەکان پاك کردبۆوەو ئاڵای کوردستانیشیان لەسەر بارەگا هەڵکردبوو، پەیوەندییان پێوە کردینەوەو ئینجا هێزەکەمان ناوچەکەی بەگشتی پشکنی و بۆ دڵنیابوون لەنەمانی سەرانی ڕژێمی بەعس، لەم پشکنینە توانیمان دەست بەسەر ژمارەیەك کەل و پەلی سەبازی دابگرن، پاشان ئەم کەل و پەلانەمان، دایەوە دەست حکومەتی کوردستان و هێزی هاوپەیمانان.

*** ئەم هێزە ئێستا چی بەسەرهات، ماوە یان نەماوە؟**

– ئێمە سەر بەرزین کەتوانیمان بەشداری‌یەکی زۆر چالاکانە لەئازادکردنی ئەو ناوچانە بکەین کە لەبن دەستی ڕژێمی بەعس دا بوون، ئێمە وەکو YNDK ڕێکخراوێکی سیاسی نەتەوەیین، سەربازی نین بەڵام لەکاتێکدا کوردستان پێویستی بەوە بێ چەك هەڵبگرین دەبینە پێشمەرگە، ئەمڕۆش هەر کاتێ کوردستان پێویستی پێمان بێت چەکی بۆ هەڵدەگرین و گیانی خۆمان لەپێناو خاك و وڵاتدا بەخت دەکەین.

مەخموور لەنێوان دوێنێ و ئەمڕۆدا

موحسین شوانی

مەخموور ئەو شارۆچکەیە کە تەمەنی قەزای لە (٧٥) ساڵ زیاترەو بەڕێوەبردنی هەر سێ ناحیەی گوێرو دیبەگەو قەراجی لەخۆ گرتووەو سەر بەپارێزگای هەولێرە، خاوەنی دەشتێکی کاکی بەکاکی بەپیت و فرەوانی کشتوکاڵی و نەوتییە.

هەر لەسەرەتای دروست بوونی وەك ئیدارەی قەزا لەساڵی (١٩٢٧)وە تاکو ئەمڕۆ، بەتایبەتیش سەرەتای هاتنی بەعسیەکان بۆ سەر دەسەڵات بەهۆی سیاسەتەکانی بەعەرەب کردن، ڕاگواستن و تاڵان کردن وای کردووە لەڕووی کۆمەڵایەتی و ئابووری ڕۆشنبیری و ژیارییەوە بەجێ بمێنێ، بۆ نموونە لەشەستەکان (حرس قومی)و عەشایەری عەرەبی دەوروبەری مەخموور پەلەمارێکی دڕندانەی نامرۆڤانەیان کردۆتە سەر ئەم دەڤەرە، دوای تاڵان و کوشتن و برین و سوتان، گەنج و لاوانی مەخمووریان بەرەو زیندانەکانی کەرکوك و موسڵ ڕاپێچ کردووە، دەیان گوند چۆڵ و وێران کراوەو خەڵکەکە ئاوارەو دەربەدەر کراون، دوای شکستی شۆڕشی کورد وەك سەرجەم خەڵکی شارەکانی تری کوردستان بەشداری لەهەڵگیرسانەوەی شۆڕشی نوێ کردووەو دەیان پێشمەرگەو کادیری لەلایەنەکانی شۆڕش هەبووە شەهیدەکانیشی گەواهی ئەم ڕاستییەن، بەڵام بەعسیە خوێن مژەکان دووبارە کەوتنەوە گیانی خەڵکی ئەم شارە هەر لەبێ بەشکردنی لەهەموو خزمەتگوزارییەکان و سەپاندنی سیاسەتی تەعریب و تەبعیس و تەهجیرو زەوتکردنی زەوی و زاری کشتوکاڵی دەشتی قەراج و کەندێناوەو بێ بەشی بوونی دانیشتوانەکە لەکڕین و فرۆشتنی زەوی و خانووبەرەو بەناوکردنی ئۆتۆمبێل و جێ بەجێ نەکردنی کارەکانیان لەدائیرەکان و بەزۆر سەپاندنی خوێندنی عەرەبی و گۆڕینی ناوە کوردییەکان، تا ڕاپەڕینی شکۆداری گەلی کوردستان لە ١٩٩١/٣/١٢ ئەم قەزایە ئازادکراو دوای ١٨ ڕۆژ لەهەڵمژینی هەوای ئازادی دووبارە ئاوارەیی وماڵوێرانی سەری هەڵدایەوە، ئەم جارەیان (حرس جمهوری) و هەندێ عەشایەری عەرەبی شاڵاوی دڕندانەیان دەست پێ کردووەو دوای تەنسیق و کشانەوەی ئیدارەی ڕژێم لەناوچە کوردییەکان ئەم شارۆچکەیە هەر لەژێر زوڵم و ستەمی عەفلەقیەکان مایەوە تاپرۆسەی ئازادکردنی عێراق. بۆیە دانیشتووی ڕق ئەستوری مەخموور بەهاوکاری هێزی پێشمەرگەی کوردستان ڕاپەڕین و لەڕێکەوتی ٢٠٠٣/٤/٩ سەرجەم داموو دەزگاکانیان لەبەعسیەکان پاك کردەوەو، لەو ساوە تاکو ئەمڕۆ بەئازادی لەژێر ئاڵای کوردستاندا دەژین.

کورتە باسێك لەمەڕ چیای قەرەچووغ

بارزان قادر

چیای قەرەچووغ یەکێکە لەو چیا گرنگانەی کوردستان کە گرنگیەکی سیاسی و ئابووری هەیەو دەکەوێتە نزیك شارۆچکەی مەخموور، گوندەکانیشی وەك زۆربەی گوندەکانی دیکەی کوردستان وەبەر شاڵاوی ڕاگواستن و بەعەرەب کردن بۆتەوە. لەبەر ئەوە گرنگی دان بەلایەنە جۆر بەجۆرەکانی ئەم شاخە ئەرکی سەرشانی هەموو لایەکمانە، ئێمە لێرەدا هەوڵدەدەین هەندێك لایەنی گرنگی ئەم شاخە، هەر چەندە بەشێوەیەکی ساکاریش بێت بۆ خوێنەرانی بەڕێز ڕوون بکەینەوە.

ناوی ڕەسەنی قەرەچووغ

بیرو بۆچوونی جیاواز هەیە دەربارەی ناوی ڕەسەنی چیای قەرەچووغ، هەندێك لەڕۆشنبیرو نووسەرانی ناوچەکە پێیان وایە لەبنەڕەت دا ناوی ڕەسەنی ئەم چیایە (چیای ڕەش) بووە، ئەمەش دەگەڕێتەوە بۆ پێکهاتەی جیۆلۆجی ئەم چیایە کە لەزۆربەی وەرزەکانی ساڵ خۆی بەڕەنگی ڕەش نیشان دەدات، کەچی هەندێکی دیکە پێیان وایە (چیای بڵباسان) بووە چونکە زۆربەی خەڵکی گوندەکانی بنارو دەوروبەری ئەم شاخەو مەردارەکانی ناوچەکە سەر بەعەشیرەتی بڵباس بووینەو ناوی شاخەکەش هەر لەناوی ئەوانەوە هاتووە. هەندێکی دیکە بە (چیای مەڕداران) ناوی دەبەن چونکە هەر لەکۆنەوە ئەم شاخە جێگای مەڕدارانی ناوچەکە بووەو ساڵانە لەوەرزی بەهاران مەڕدارە بەناوبانگەکانی قەراج و کەندێناوە بۆ لەوەڕاندنی مەڕوماڵاتەکانیان ڕوویان لەم شاخە دەکردو بنگەو هەواریان هەڵدەداو تاوەکو کۆتایی وەرزی هاوین و وشك بوونی لەوەڕگاکانی نەدەگەڕانەوە، هەرچی ناوی (قەرەچووغ)یشە ئەوا دەگەڕێتەوە بۆ سەردەمی داگیرکەرە عوسمانیەکان بەتایبەت دوای ئەوەی سوڵتان سەلیمی یەکەم لەشەڕێکدا بەسەر شا عەباسی سەفەوی‌دا سەرکەوت بەشێکی زۆری کوردستان کەوتە ژێر ڕکێفی عوسمانیەکانەوە، ئەمەش دەرفەتێکی باشی بۆ ڕەخساندن بۆ ئەوەی ناوی شارو شاخ و گوندەکانی کوردستان بەئارەزوی خۆیان بەتورکی بکەن. دوای وورد بوونەوە لەم سێ بۆچوونەی سەرەوە دەگەینە ئەو باوەڕەی کەبۆچوونی یەکەم لەهەموویان ڕاست و دروست و ڕەسەنترە هەر بۆیە تائێستاش لەلایەن خەڵکە بەساڵاچووەکانی ناوچەکە ناوە ڕەسەنە کوردیەکەی واتا (چیای ڕەش) بەکار دەهێنرێ.

شوێنی جوگرافی قەرەچووغ

چیای قەرەچووغ شوێنێکی جوگرافی گرنگی هەیەو دەکەوێتە ناوەڕاستی هەردوو دەشتی بەپیت و پڕ بژوێنی قەراج و کەندێناوە کە نزیکەی ٨٧٥م لەئاستی ڕووی دەریاوە بەرزەو درێژیەکەی ٢٠کم دەبێت، لەباکورەوە کەمێك بەلاری بەلای خۆرهەڵاتەوە بۆ لای باشوور دەڕوات. لەباکوورەوە لەسەر هێڵی پانی (٣٦)وە دەست پێدەکات بەرەو باشوور لەگردی (میرجان) بەرامبەر تەلەرخێمی گەورە تا دەگاتە بازارگەو لەگەڵ چیای ڕەش یەکدەگرنەوە.

پێش ڕاگواستن و کاولکردنی گوندەکانی چەندین گوندی خنجیلانە لەبناری ئەم شاخەدا هەبوون وەك (تەلەرخێمی گەورە، میلەهۆرت) کورتان دروو، شێخەلاس، بیرەبەرازە، مەلاکاغەزە، کەندار، هەوارغەر، گەرەسۆر).. هتد.

بایەخی ئابوری قەرەچووغ

چیای قەرەچووغ بایەخێکی ئابووری زۆری هەیەو گەلێك سەروەت و سامانی سروشتی تێدایە بەتایبەتیش نەوت کەئەمڕۆ لەجیهاندا گرنگیەکی ستراتیژی هەیەو کار دەکاتە سەر ڕەوشی سیاسی و ئابووری و کۆمەڵایەتی، گرنگی نەوتی قەرەچووغ لەچاڵگەی قەرەچووغ دایە کەدرێژ بوونەوەی چاڵگەکە بەئاراستەی درێژبوونەوەی شاخەکەیەو بەرهەمی ڕۆژانەی هەر چاڵێك (٧٠٠٠) هەزار بەرمیلە. هەروەها ئەم شاخە جۆرە بەردێکی تێدایە کە بۆ دروست کردنی خانوو بیناسازی زۆر بەکەڵکە ئەمە وێڕای ئەوەی کە بۆ دروست کردنی گەچ و بەکار دەهێنرێت بەجۆرێك باشترین و بەناوبانگترین جۆری گەچ لەکوردستان و عێراقدا گەچی قەرەچووغە. هەروەها جۆرەها ڕووەکی سروشتی لێدەڕوێت وەك کەنگرو کاردی و پیفۆك و غەردارەو دۆنبەلان و..هتد، کە هەندێکیان وەك چارەسازی بۆ چارەسەرکردنی نەخۆشی بەکار دەهێنرێن، ئەمە جگە لەوەی کە چەندین باڵندەو ئاژەڵی کێوی لێیە وەك کەوو هەوێردەو سوێسکەو مریشکە ڕەشەو کەروێشك و مامز.

بەعەرەب کردنی قەرەچووغ

دوابەدوای فراوان بوونی شاڵاوەکانی بەعەرەب کردنی کوردستان، گوندەکانی بناری قەرەچووغیش بەر ئەم شاڵاوە دڕندانەیە کەوتن و خەڵکی ڕەسەنی ناوچەکەیان بەرەو ئۆردوگاکانی دەوروبەری پارێزگای هەولێر ڕاگواست، ڕژێمی بەعس بەمەبەستی گۆڕینی دیموگرافیای ناوچەکەو شێواندنی مۆرکی نەتەوەیی دەستی کرد بەنیشتەجێ کردنی چەندین هۆزو عەشایری عەرەبی و زەوی و موڵك و ماڵی کوردەکانیشی بەسەردا دابەشکردن و چەندین ئیمتیازاتی دیکەشی پێبەخشین وەك بیری ئێرتوازی و یارمەتی دان و هیتر تاوەکو عەرەبە هاوردەکان بەیەکجاری بەناوچەکە ببەسترێنەوەو مۆرکی کورد بەناوچەکە بسڕنەوە، هەروەها ئەو شاخە بوو بووە بنکەو بارەگای هێزە سەربازیەکانی ڕژێم و یەکە سەربازیەکانیان بەمەبەستی پاراستنی عەرەبەکان یاخود بەناوی مەشق و ڕاهێنان لەم شاخەدا جێگیر کردووە، کە لەڕاستی‌دا مەبەستیان پارێزگاری کردنی ئەو عەرەبانەبوو کە لەناوەڕاست و باشووری عێراقەوە بۆ بەعەرەب کردنی ناوچەکە هێنرابوون.

قەرەچووغ دوای ئۆپەراسیۆنی ئازادکردنی عێراق

دوابەدوای دەستپێکی ئۆپەراسیۆنی ئازادکردنی عێراق، دەڤەری قەرەچووغیش وەك سەرجەم ناوچەکانی دیکە بەپاڵپشتی جەماوەرو هێزی پێشمەرگەی کوردستان لەچنگ ڕژێمی بەعس ڕزگاری بوو پیلانی بەعەرەب کردنیش جارێکی دیکە هەڵوەشایەوەو تەنانەت خەڵکێکی زۆری دەڤەرەکە بۆ سەر موڵك و ماڵی خۆیان گەڕانەوە، هەڵبەت ئەمەش بایەخێکی تایبەتی هەیە چونکە دەبێتە هۆی ئەوەی جارێکی دیکە خەڵکی ناوچەکە لەسەر کارو پیشەی خۆیان دابمەزرێنەوەو دەست بە بەرهەم هێنان بکەن، هەڵبەت ئەمەش دەبێتە بنەمایەکی ئابووری پتەو بۆ ئەوەی لەئایندەدا سوودی لێوەربگیرێ و شان بەشانی پرۆژەو بەرنامە ئابوورییەکانی دیکەی کوردستان یەکتر تەواو بکەن و ببنە ژێرخانێك بۆ بوژاننەوەی ژیانی ئابووری و کۆمەڵایەتی لەهەرێمی کوردستاندا.

دوای ساڵێك ئازادیی دەڤەری مەخموور جەماوەر چی دەڵێن..؟

ڕژێمی ڕووخاوی بەعس (شەلم گوێرم ناپارێزم) کەوتبووە وێزەی جەماوەری دەڤەری مەخموورو هەموو مافەکانی خەڵکی زەوت کردبوو، ڕۆژانە پیاوانی دائیرەی ئەمن زەحمەتیو کێشەیان بۆ خەڵکی خۆڕاگری مەخموور دەنایەوە لەپێناو دەرکردنیان لەدەڤەرەکە، لەڕۆژی ٢٠٠٣/٤/٩وە لەدوای ئازاد کردنی دەڤەری مەخموور ڕەوشێکی تر هاتە کایەوەو خەڵك ئازاد بوون، لەم ڕیپۆرتاژە گەرەکمانە ڕای خەڵکی مەخموور لەدوای ساڵێك ئازادی بزانین.

ڕێبوار ڕەشید

تەلعەت ئیبراهیم

سەرەتا چاومان بە بەڕێز کاك ڕێبوار ڕەشید خاوەن پەرتووکخانەی کەوت ناڵی ووتی:

ئەمڕۆ ساڵێك بەسەر ئازاد کردنی دەڤەرەکەمان تێدەپەڕێ. لەڕۆژێکی وەك ئەمڕۆ دانیشتووانی قەزای مەخموور بەهەموو چینو توێژێکەوەو بەبێ جیاوازی بیروڕاو ئینتمای حیزبایەتی ڕاپەڕینو بەهاوکاری هێزی پێشمەرگەی کوردستان شارەکەیان لەدامو دەزگا داپلۆسێنەرەکانی بەعس پاك کردووە. کە ماوەیەکی زۆر بوو دانیشتوانی مەخموورو دەوروبەری بەدڕندەترین شێواز دەچەوسێنرانەوە هەر لەقوتابیو مامۆستاوە بگرە تا فەرمانبەرو کاسبکار، خۆش بەختانە ئەم جارەیان قوتابیان بەزمانی شیرینی کوردی شاد بوونەوەو مامۆستایان لەزێدی بابو باپیرانیانەوە خزمەت دەکەن کە جاران دەگوازرانەوە قوتابخانە عەرەبییەکانو لە گەیارەو سنجار حاجی عەلی، قوتابخانەکان سەر لەنوێ نۆژەن کرانەوەو گەنجانی مەخموور لەفەرمانگاکان دادەمەزرێن.

هیوادارم زیاتر بایەخ بەجوانی شار بدرێتو سەرلەنوێ شەقامەکان قیرتاو بکرێنەوەو شۆستەکان چیتر بێ گلۆپو ڕووناکی نەبنو سەنتەرێکی کۆمپیوتەرو ئەنتەرنێت لەناو بازاڕدا بکرێتەوەو بەنرخێکی گونجاو تاکو گەنجان کات بەفیرۆی بەسەر نەبەنو پێشنیار دەکەم لەدەرگای بازاڕگەوە لەهەردوو لای شەقامی گشتی دار بچێنریو تاکو دەگاتە بەردەم سایلۆ، لەکۆتاییشدا سوپاسی ئێوە دەکەم.

* مامۆستا تەلعەت ئیبراهیم بەم شێوەیە هەستو سۆزی خۆی لەیادی یەك ساڵەی پرۆسەی ئازادی دەڤەری قەرەچووغ دەربڕی:

ساڵێکی تەواوە گوڵی سەربەستی لەسەر چیای سەرکەشی قەرەچووغ بۆنو بەرامی بەسەر شاری مەخموورو دەشتی قەراجو کەندێناوە بڵاو دەبێتەوە، بەهاری ئازادی ڕازاوەتەوە، خەڵکی لەژێر هەوری ڕەشو چڵکنی دیکتاتۆریەت ڕزگاری بووەو بەشێکی بەزێدی بابو باپیریان شاد بوونەتەوە، ترسو دڵەڕاوکێو گرتنو دەرکردن نەماوەو هەموو بەئاسوودەیی ژیانێکی نوێیان دەست پێکردۆتەوە، بەم بۆنەوە دەسکە گوڵی پیرۆزبایی ئاراستەی گەلی کورد بەگشتیو خەڵکی خۆڕاگری مەخموورو قەراجو کەندێناوەو گوێر بەتایبەتی دەکەم.

هەر بۆ ئەم مەبەستە مامۆستا تەلعەت دەستنیشانی کەموکوڕییەکانی کردو چەندین پێشنیاری بەجێی خستەڕوو لەمبارەوە گوتی:

ساڵێك تێپەڕ دەبێت بەسەر ئازاد کردنی شاری مەخموورو دەوروبەری، بەبێ ئەوەی هیچ شتێك کرابێت بۆ ئەم دەڤەرە، بەتایبەتی ئەو کارە خزمەتگوزارییانەی کە خەڵك لەسەردەمی ڕژێم لێی بێبەش ببوون لەئاوو کارەباو قیرتاو کردنی شەقامەکان، هەروەها بەشی هەرە زۆری ئەو دێیانەی کە ڕووخابوون تائێستا ئاوەدان نەکراوەتەوە وەکو پێویست پشتگیری جوتیارەکان نەکراوە بۆ دووبارە نیشتەجێ بوونەوەیان. هەروەها کێشەی دابەشکردنی زەویو زار بەسەر جوتیاران زۆری ماوەو یەکلایی نەبوویتەوە.

مامۆستا (تەلعەت) سەبارەت بەچاککردنی کارە خزمەتگوزارییەکان ئەم چەند پێشنیارەی خستەڕوو:

١-چارەسەرکردنی بەپەلەی کەم ئاوی لەمەخموورو چاککردنەوەی تۆڕی دابەشکردنی ئاو.

٢-ئاوەدانکردنەوەی دێهاتەکانو پشتگیریکردنی جوتیاران بۆ بنیاتنانەوەی خانووەکانیان.

٣-کردنەوەی نەخۆشخانەی گشتی لەمەخموور.

٤-نۆژەنکردنەوەو قیرتاو کردنی شەقامەکانی نێو شاری مەخموور.

هەروەها مامۆستا سەلاح سەعدی: مامۆستا لەخوێندنگای قەراجی سەرەتایی کچان، بەبۆنەی ساڵیادی ئازادکردنی دەڤەری قەرەچووغ بەم شێوەیە هاتە ئاخافتن:-

بەمەبەستی خزمەتکردنی مەخمووری هەتیو، دەبێ ئازادیو سەربەستی چەند پەیامێکی مەزنتر لەخۆی بگرێ لەوەی کە ئێستا هەیە، ئەم شارۆچکەیە بەدرێژایی مێژووی بوونیەوە، تاکو ئێستا لەهەموو ڕوویەکەوە فەرامۆش کراوە، هەر لەڕووی دروستکردنی تەلارو خانووبەرەی تازەوە، تاقیرتاو کردنو نۆژەنکردنەوەی سەرلەبەری شۆستەکانو دامەزراندنی تۆڕێکی پێشکەوتووی ئاوی (خاوێن) بەجۆرێك بتوانێ پێویستی ڕۆژانەی هاولاتیان پڕ بکاتەوە.

لەهەموو ئەمانەش گرینگتر دووبارە بیناکردنەوەی دەروونو کەسایەتیی خەڵکی مەخموورو دەوروبەریەتی، بەجۆرێك ئاسەواری ڕژێمو کاردانەوە نێگەتیڤەکانی تێدا ڕەش بکرێتەوەو دووبارە مۆرکی ڕەسەنو کوردانەی بۆ بگەڕێتەوە، ئەمەش بەکردنەوەی چەندین ڕێکخراوو دامەزراوی ئەکادیمیو ڕۆشنبیریو پیشەیی دێتەدی کە ساڵەهایە مەخمووری هەتیوو لێی بێبەشە، جا کەوایە خێرتان دەگاتێ دەستێ بەسەری ئەم هەتیووە دابێنن.

هەر بۆ هەمان مەبەست شێخ عەبدولوتەلیب کاکە ئەحمەد بەم شێوەیە بۆمان دووا:

بسم الله الرحمن الرحيم: (فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَه) صدق الله العظيم.

پێش ٣٥ ساڵ لەمەوبەر تەنها گوێ بیستی وشەی ئازادی دەبووین بەڵام کە لە زۆر هاولاتیان پرسیارت دەکرد نەیدەزانی ئازادی یان دیموکراسی مانای چی دەدا چونکە ڕژێم ئەو وشەیەی لێ شاردبووینەوەو لێی بێبەش کرابووین، ئێمەش هەر بەم هیوایە بووین کە تێی بگەینو پێی شادبین، ئەمەش لەڕێکەوتی ٢٠٠٣/٤/٩ بەدیارکەوت، شارەکەمان لەم ڕۆژە پیرۆزە خۆی ئامادەکرد بۆ وەرگرتنو بەدەستهێنانی مافەکانی، دیارە ئەمەش خۆش بەختانە لەپاش ستایشی خودای گەورە هاتەدی، ئا لەم ڕۆژەوە بەبەختەوەری دەژینو وادیارە ڕۆژ بەڕۆژ هەنگاوبەرە پێشەوە دەنێین لەژێر ئاڵای ئازادی بۆ گشت کوردستانو عێراق.

ئێستاش لەدوای ڕزگاربوونی شارەکەمان کە بەرەو مافەکانمان دەچین کەچی هیچ لایەنێك خۆی لێ بەرپرسیار ناکات نەك هەندێك لێپرسراو بەمەش ڕازی نین کەچی لەگەڵ خەڵکی شارەکە پەیمان دەدەن دوایی وون دەبێتو نازانین بۆ؟

هەر بەبۆنەی یەکەم ساڵیادی ئازادبوونی دەڤەری مەخموور ئەم پێشنیارانەی خوارەوە دەکەم.

هیوادارم لەژێر سایەی ئازادی کوردستان گشت لایەنێك ڕیزەکانی خۆیان ڕێکبخەنو هەوڵو تەقەلای خۆیان بۆ شارەکەمان دەربخەنو ببنە نموونەیەك بۆ ئەوانی دیکەش تاوەکو ئەم خەڵکە ماندووە لەژێر سێبەری ئازادی بحەسێتەوەو لەبارەی ئاوەدانکردنەوەش هیمەت بکەنو خزمەتگوزاری پێشکەش بەخەڵك بکەن ئەگەرنا هیچ.

ئەو ساتانەی لەبیرناچنەوە!

ماجید محەممەد

ئەوەی کە لەبیرم ناچێتەوە. تاهەتایە (بەرنامەی YNDK) بوو. بۆ ڕووخانی (صدام).. کە لەکۆتایی ساڵی (٢٠٠٢) کێشابووی. کە هەمووی وەك خۆی جێبەجێ بوو کاتێ لەڕێکخستنی (YNDK) چەك و فیشەك و (ئالآیەکی پیرۆزی کوردستانم) وەرگرت لەهەولێر لەڕێکەوتی ٢٠٠٢/١٢/٢٥ بەقاچاغ هاتمەوە مەخموور با ئەم کاتە بەجێ بهێڵم تاکو لێدانی فرۆکەی هاوپەیمانان لەبازارگە کە لەڕێکەوتی ٢٠٠٣/٤/٨ بەسەختی بوردوومان کرا.. کەهێزەکانی سەربازی عێراقی لەبازارگە کشانەوە بۆ مەخموور لەتوانایی ڕێکخستنەکانی (YNDK) دابوو. کە هەرچیەکیان لێ بکەین بەڵام. ڕێکخستنەکانی ئێمە تەنها دەمانویست ناوچەکەمان پاك بێتەوە لەداگیرکەر.. دائیرەی (امنە)و بەعسیەکانیش پێش ئەوەی یەك تەقە لەمەخموور بکرێ لەڕێکەوتی ٢٠٠٣/٤/٩ مەخمووریان چۆڵ کرد.. ئەمە بوو لەکاتژمێر (چوار و نیوی) پاش نیوەڕۆ. من و چەند هەڤاڵێکی ڕێکخستن. چاوەدێری ئەم شوێنەمان دەکرد کەدەزگای بەعسیەکانی لێیەو بەتایبەتی ئەم شوێنەی ئێستا کە بارەگای (YNDK)یە کە بۆمان دانرابوو لەساڵی پێشو کەبیکەینە بارەگای خۆمان.. لەدوای نیوەڕۆی ڕێکەوتی ٢٠٠٣/٤/٩ بەعس بەیەکجاری مەخمووری چۆڵ کرد.

ڕێکخستنی هەموو حیزبەکان خۆیان ئامادە کردبوو. لەم ڕۆژەدا ئەوەبوو لەکاتژمێر (٦)ی ئێوارە ڕێکخستنی زۆربەی حیزبەکان هاتنە سەر شەقام و.. بارەگایان بۆ خۆیان دانا- ئەم شوێنەی کە بۆ ئێمە دانرابوو. ڕێکخستنەکانی ئێمەی زۆر زوو گەیشتیو یەکەم (ئالآ) کە ئالآی کوردستان بوو.. کە هیچ حیزبێك ئالآی کوردستانی پێ نەبوو تەنیا ئێمە نەبێ کە ئالآی کوردستانمان هەڵکردو ئەم بارەگایەمان کردە جێی هەرێمی قەرەچووغ.. ئەوەبوو بۆ (سبەی بەیانی) پێشمەرگەکانی هەموو حیزبەکانو (YNDK)ش گەیشتنە مەخموورو بەیەك شادبووین. تاکو ئێستا.

نەعلەت لەنۆکەران و پاش ماوەی بەعس و خۆزگەی گەڕانەوەی ئیدارە بۆ هەولێرو بژی دڵسۆزانی خاکی پیرۆزی کوردستان.

مەخموورو ژانەکانی بەر لەئازادی

سالار سیامەند عەبدوڵڵا

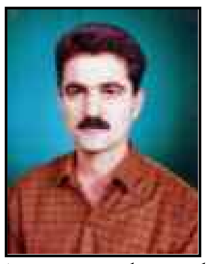

ساڵێك لەمەوبەر لەم ئان و ساتەدا، شورایەکی پۆڵایین لەنێوان ئێمەی ئاوارەو تەریوی هەولێرو ئێوەی زیندانی نێو هەڕەشەو گوڕەشەی بەعس لەشارۆچکەی مەخموور دروست ببوو. هیچ کامێکیان لەچارەنووسی ئەوی تر دڵنیا نەبووین، ئێوە ترسی ئەوەتان هەبوو، ئێمەی بەناو هاوکارو چاوساغی داگیر کەر؟! بەر لەعنەت و غەزەبی دکتاتۆر بکەوین و وەکو ئیسرائیل بە ٣٩ ڕۆکێتە کۆمەڵ کوژیەکەی؟! بۆردومان کرد لەساڵی ١٩٩١ ئێمەش بەهەمان پێودانگ بۆردومان بکات و ئەمجارە زامی میللەتی کورد هێندە گەورە بکات، کتێبەکانی مێژووی مێژوونووسان و شیعرو چیرۆکی نووسەرانی هەموو جیهان تەنها وشەیەکیشیان بۆ نەنوسرێ، چاوەکانیش نەتوانن بەڕووباری لەفرمێسك دەیمەنە ترسناکەکانی کارەسات نیشانی دونیای تا ئەو کاتە نووستوو بێ خەبەر لەتاوانەکانی شۆڤێنزمی عەرەبی بدەن.

ئاخر هەڕەشەکانی دارو دەستەکەی سەدامی زەلیلی نێو زیندان هێندە گەورە بوون بۆنی مەرگ و جینۆساید نەبێ بۆنێکی تریان لێ نەدەهات.

ئێمەش لەو دیو شورا بەرزەکانی ووڕگەزراوەوە لاوێکی تازە هەڵاتووی نێو زیندانی مەخموورمان ببینیایە خێر خۆمان دەگەیاندیو پرسیاری کۆمەڵێك هەواڵی سەر زاری خەڵکمان لێ دەکرد ئەو هەواڵانەی باسیان لەدەست گیرکردن و لەسێدارەدانی پۆلێك لەلاوو گەنجی مەخموور دەکرد (خۆشبەختانە دوای ئازادبوونی مەخموور هەواڵەکان هیچیان ڕاست دەرنەچوون) خوای مەزن ئەجەلادەکانی ڕژێمێکی وا چاوەڕوانی چی بکەین؟ دەبێ ئەو قسانە ڕاست بن؟ دەبێ بەعسیەکان دەستیان لێ پاراستبن و کەسیان ئەزیەت نەدابێ؟

ئای لەو گومانەی گرەو لەسەر ویژدانی گورگەهارو برسیو دڕندەکانی بەعس دەکات. بەپەرۆشەوە لەمیدیاکانی جیهان هەواڵی یەك لەدوای یەك ڕووخانی قەڵای زوڵم و ستەمی ڕژێمی بەعسمان دەبیست و لەشاشە بچووکەکانەوە بەچاوی خۆمان مۆڵگەکانمان دەبینی چۆن بۆردومان دەکرێن و بەسەریەکدا دەڕوخێن. دەهۆڵ ژەن و زوڕنا ژەنەکانی (الجزیرە و العربیە) زۆر کەناڵی ئاسمانی تری عەرەبی باسیان لەخۆڕاگری بەغدای ڕەشیدو مەنسوورو کۆشکی لەڕوخان نەهاتووی ئاشتی دەکرد. ئێمە لەنێوان ژانی لەدایك بوونی ڕۆژێکی نوێو جیهانێکی پڕ لەئازادیو ژیان گوزەران لەلایەك و ترسی لەدەست دانی دۆست و برادەرو کەس و کارمان لەلایەنی تردا دەژیاین.

ئای چ لەدایك بوونێکی بەئازاربوو؟ لەدایك بوونی کۆرپەیەکی ٣٥ ساڵ لەناو منداڵدانی ترس و تۆقاندن. دانیشتوانی نێو زیندانی گەورەی مەخموور لەسەرێکەوە ترسی ئەنفالێکی ترو ئابڕو تکان و لەدەست دانی لاوە خوێن گەرم و بێ ئارامەکانیان بوو لەسەرێکی تریشەوە تامەزرۆی دابەزینێکی تری هەڵۆ بەرزە فڕەکانیان بوو کە لەشاخی سەرکەشی قەرەچووغەوە وەکوو هەورو وەکو باران داباریننە سەر کێڵگەی تینوویان و نەمامی ئازادیان تێرئاو کرد. ئێمەش لەهەولێرەوە پەرۆشی ئەوەبووین خێرا بگەینە ناو مەخموورو بەچاوی خۆمان بەئازادی ببینین و لەساغ و سەلامەتی هەموو لایەکیش دڵنیا بین. کاتژمێر (٩)ی شەوی ٩ لەسەر ٢٠٠٣/٤/١٠ هەواڵی ئازادبوونی شارۆچکە خۆشەویستەکەمان پێگەیشت شەو نەخەوتین و بەیانی زوو بەدیداری مەخمووری ئازادو سەرفراز شادبووین.

لەمەخموور: هەڤاڵانی YNDK کەوتبوونە ژێر چاودێری سەرانی ڕژێمی بەعسی ڕووخاو

ڕژێمی ڕوخاوی بەعس هەر لەسەرەتای فراوانبوونی ڕێکخستنەکانی یەکێتیمان YNDK لەدەڤەری مەخموور بەوردی چاودێری کارو چالاکی هەڤاڵانمانی دەکردو، سەرانی ڕژێم بەو ڕاستییەیان دەزانی YNDK جەماوەری لەمەخموورو دەوروبەری زۆرەو هەر لەزیاد بوون دابوو، لەبەر ئەوە دائیرەی ئەمنی مەخموور هەموو هەوڵێکی خستبووە گەڕ لەپێناو ئاشکرا کردنی ئەندامانی YNDK، بەهۆی لێزانیو شارەزایی هەڤاڵانمان لەکارو ڕێکخستنی نهێنی، سەرانی ڕژێم نەیاندەتوانی بیانخەنە بۆسەکانیان، ئەم بەڵگەنامەیەش گەواهیدەرە ڕژێمی ڕوخاوی بەعس هەموو توانایەکی بەکار دەهێنا لەپێناو دەستگیرکردنی ئەندامانی YNDK لەمەخموور، لەم بەڵگەنامەیە کە لە ڕۆژی ١٩٩٩/٨/١٦ دەرچووە، سەرکردایەتی هۆبەی مەخمووری حیزبی بەعس ئاگاداری سەرکردایەتی لقی ڕماح دەکاتەوە، ئەم پۆلە ناوەی نێو بەڵگەنامەکە لەگەڵ YNDK کار دەکەنو دەبێ هەنگاو بەهەنگاو چاودێری بکرێنو ئاگادارین چەند جار دەچنە هەولێرو لەوێش چاویان بەکوێ دەکەوێ، داوا لە ڕەفیق ئیبراهیم-ی بەرپرسی فیرقەی ئەمنی بەعس کراوە بەم کارە هەڵبستێ.

مایەی خۆشحاڵیە هەڤاڵانی YNDK چاونەترسانە تارۆژی ئازادکردنی مەخموور کارەکانی خۆیان جێبەجێ دەکرد، بێ ئەوەی سەرانی ڕژێمی بەعسی ڕووخاو پەیان پێ ببەن، ئەوە ماوە بڵێین چەند ڕۆژێك بەر لەئازاد بوونی شاری مەخموور دەیان بڵاوکراوەو بەیاننامەی YNDK لەم دەڤەرە بڵاو کرایەوە، بۆ ڕێکخستنەوەی ڕیزەکانی ئەندامانی YNDKو هاندانی جەماوەری خۆڕاگرو سەربەرزی مەخموور بۆ وەدەرنانی سەرانی ڕژێمی ڕووخاوی بەعس لەمەخمووری سەربڵند.

بسم الله الرحمن الرحيم

الموضوع / معلومات

تحية رفاقية

پەیڤێك بۆ یادی یەك ساڵەی .. .. پ

هەر سێ ناحیەکان لەلایەن خەڵکەوە هەڵبژێردرێ، بەڵام بەداخەوە ئەو پرۆسەیەش ناوە ناوە باسی لێوە دەکرێو کۆبوونەوەی بۆ گرێ دەدرێ. بەڵام زۆری پێ ناچێت سارد دەبێتەوەو کڕو بێدەنگی لێدەکرێت، ئێمە لەو بۆنە پیرۆزەدا وێڕای پیرۆزباییمان بۆ جەماوەری خۆڕاگرو سەربەرزی (مەخموورو قەراجو کەندێناوەو گوێر)، هیوادارین لەمڕۆ بەدواوە بەهەموو لایەك کار بۆ ئەوە بکەین دەڤەرەکەمان لەسەرجەم پرۆژە خزمەتگوزارییەکان شادبێتو کار ئاسانی بکرێت بۆ ئاوەدانکردنەوەی دێهاتەکانو جوانکردنی سیمای شاری مەخموورو هەر سێ ناحیەکانی (قەراجو کەندێناوەو گوێر).

ڕۆڵی HBNK لە پرۆسەی ئازادکردندا .. .. پ

هەر لەبەرەبەیانی ڕۆژی ٢٠٠٣/٤/١٠ HBNK زۆر چالاکانە توانی لەڕیزی پێشەوە خۆی بگەیەنێتە شاری مەخموورو ناوچەکەش بەگشتی لەلایەن پێشمەرگەکانی پشکێندران بۆ نەهێشتنی ئاسەواری بەجێماوی ڕژێمی بەعس و توانی دەست بەسەر کەل و پەلێکی سەربازی زۆری ڕژێمی بەعسدا دابگرن، جەماوەری کۆڵنەدەرو خۆڕاگری شاری مەخموور لەگەڵ یەکە تایبەتییەکانی لایەنە کوردستانیەکان کە ڕۆژی پێشوو بەعسیەکانیان لەشاری مەخموور وەدەرنابوو بەچەپڵە ڕێزان پێشوازیان لە HBNK کرد.

HBNK لەدوای ئەوەی لەڕزگارکردنی زۆربەی ناوچەکان بەشداری چالاکانەی هەبوو، پاش هێوربوونەوەی بارودۆخەکە بۆ نەهێشتنی دیاردەی چەکداریو کەم کردنەوەی زەرەو زیانی کەل و پەلە سەربازییەکان بەسەر هاولاتیان، وەك دەست پێشخەرییەك یەکەم هێزبوو ئەم کەل و پەلە سەربازییانەی دەستی بەسەردا گرتبوون، پێشکەشی حکومەتی کوردستانی کردنەوە بەمەش HBNK توانی سەروەرییەك بۆ خۆیو YNDK تۆمار بکات.

گەڕانەوە بەرەو ئاوات

چیا مەخمووری

نەتەوەکانی دونیا زۆربەی هەرە زۆریان توشی زوڵمو چەوسانەوە بوونە. بەڵام هیچ نەتەوەیەك وەك و کورد توشی زوڵم و چەوسانەوە نەبووە، ئەوەبوو پاش ئەوەی ڕژێمی بەعسی ڕووخاو لەسەرەتای ساڵانی هەشتاکان شەڕێکی خوێناوی بەرپاکرد نەتەوەی کورد زۆر زەرەرمەند بوو لەم شەڕەدا کەهیچ پەیوەندییەکی پێوەنەبوو پاشان ڕژێمی بەعس دەستی کرد بەڕوخانی گشت دێهاتەکانی کوردستان بەتایبەتی قەراج و کەندێناوە ئەوەبوو خەڵکی گوندەکان بەزۆرەملێ دەربەدەرکران لەگوندەکانیان وە بەزۆرەملێ نیشتەجێ کران لەکۆمەڵگاکان. بەڵام هەر یەکێکیان ڕەسەنایەتی گوندی خۆیان پاراست لەهەر شوێنێك بن وە بەناوی گوندەکانیان دەناسران. پاش ئەو هەموو مەینەتیو دەردەسەریە سوپاس بۆ خواو سوپاس بۆ هێزە هاوپەیمانەکان و دەست و بازوی پێشمەرگە ئەوەبوو لەڕۆژی ٢٠٠٣/٤/٩ عێراق بەگشتیو کوردستان بەتایبەتی ئازادبوو پاش ئازادکردنی ناوچە داگیرکراوەکان بەتایبەتی قەراج و کەندێناوە وەپاش دابڕانی (١٦) ساڵ هەر یەکێك لەگوندەکانی خۆی. ئێستا دەبینین زۆربەی هەرە زۆری هاولاتیان نەگەڕاینەوە شوێنی خۆیان نەگەڕاینەوە ئەو شوێنەی کە بەئاوات بوون ڕۆژێك لەڕۆژان تەنها وەکو ڕێبوارێك پێدابڕۆین بەبیانوی ئەوەی کە چاوەڕێی ڕێکخراوە خێرخوازەکان دەکەن کەخانویان بۆ دروست بکەن ئایا ئەم ڕۆژەی کەئێستا تێیدا دەژین ڕۆژی ئەوەی نیە کە تەنیا لەنێو خۆڵێشدا بژین وە یاخود لەنێو ڕەشماڵیش دابین وە بگەڕێینەوە گوندە وێران کراوەکان وە بۆ دوژمنان بسەلمێنین کەهیچ هێزێك نیە لەدونیا بتوانێت دایك و کۆرپەکەی لەیەك بکات و بەڕاستی ئەم ڕۆژە ڕۆژی ئەوەیە کەقۆڵ و بازومان لێ هەڵبکەین گشت گوندەکانمان ئاوەدان بکەینەوە بەهەر جۆرێك بێت ڕۆژی ئەوەیە یارمەتی هەموو لایەنێك قبوڵ بکەین بەڵام ئەگەر یارمەتیەکە تۆزێك دواکەوت نەوەستین بەڵك و دەست بەئاوەدان کردنەوە بکەین بەگوێرەی توانا ڕۆژی ئەوەیە ئاواتەکانمان بهێنینە جێ گوندەکانمان ئاوەدان بکەینەوە نەمامی تیابڕوێنین ڕۆژی ئەوەیە هەموو کوردستان بەسەوزایی بچێنین ڕۆژی ئەوەیە برایەتی بەهێزتر بکەین دەست لەناو دەست تاوەکو ببینە چقڵ لەچاوی دوژمنان پێیان بڵێین ها ئێمە گەڕاینەوە پاش (١٦) ساڵ ئاوارەییو دەربەدەری پاش ڕوخانی گشت گوندەکانمان پاش گۆڕینی گشت ناوی مردووەکانمان ئێمە هەر دەمێنین بژی کوردستان بژی برایەتی هەر شەکاوەبێت ئاڵای کوردستان.

ئاماژەیەکی کورت بۆ گۆڤارو بڵاوکراوەکانی دەڤەری مەخموور

خەلیل ئیبراهیم عەزیز

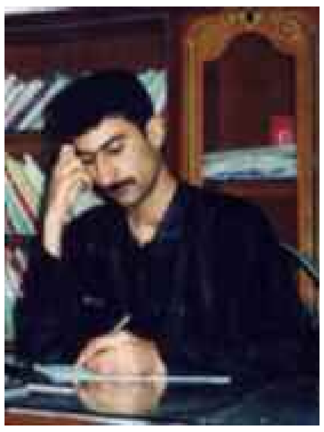

ویڕای ئەوەی لەسەردەمی ڕژێمی بەعسی ڕووخاو ڕۆژنامەو گۆڤارو بڵاوکراوە کوردییەکان لەمەخموور نەبووە یاخود زەمینەیەکی لەبار نەرەخسابوو کەخوێنەری ئەو دەڤەرە بەدەستی بکەوێ و بیخوێنێتەوە، کەوا تەدەتوانین بڵێین دەڤەری مەخموورو دەوروبەری لەرووی بڵاوکراوەو ڕۆژنامەگەرییەوە پشت گوێ خرابوو بایەخی پێ نەدەدرا، ڕاپەڕینە مەزنەکەی بەهاری ساڵی ١٩٩١ی باشووری کوردستان وەك چۆن زەمینەیەکی ڕۆشنبیری بۆ سەرجەم خەڵکی باشووری کوردستان ڕەخساند، بەهەمان شێوەش ڕۆشنبیرانی دەڤەری مەخموورو قەراج و کەندێناوەش توانیان سوود لەم دەرفەتە وەربگرن و لەسەرەتای ساڵی ١٩٩٢ گۆڤارێکی ڕۆشنبیری بەناوی (گۆڤاری قەرەچووغ) دەر بکەن، بەڵام ئەو کاتە لەبەر نەبوونی پشتگیری تەواو لەرووی داراییەوە تەنها توانرا یەك ژمارەی لێ دەربکەن، کەواتە بەڕاشکاوی دەتوانین بڵێین (گۆڤاری قەرەچووغ) یەکەمین پرۆژەی ڕۆشنبیریە لەو دەڤەرەدا چاپ و بڵاوکرایەوە، پاشان هەمان ئەم کۆمەڵە ڕۆشنبیرە لەچوارچێوەی هەرێمی قەرەچووغی YNDK لەکۆنگرەی سێیەمی YNDKدا توانیان پێشنیاری دووبارە دەرچوونەوەی گۆڤارەکە بکەن، ئەوەبوو کۆنگرە بەتێکڕای دەنگ پێشنیارەکەی پەسندکردو لەبەهاری ساڵی ١٩٩٩ دووبارە دەست بەدەرکردنەوەی گۆڤارەکە کرایەوە تاوەکو ئێستا (٩) ژمارەی لێ دەرچووە، نیازیش وایە لەماوەی داهاتوودا ژمارەی تری لێ دەربچێ و بەردەوامی پێ بدرێت.

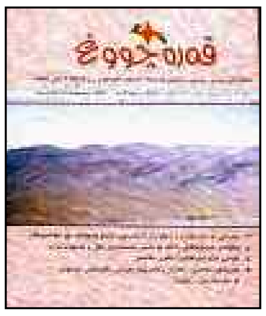

لەدوای پرۆسەی ئازادیش دا یەکەم بڵاوکراوە کە لەمەخموور دەرچوو (خۆری ئازادی) بوو کە تاوەکو ئێستا (٧) ژمارەی لێ دەرچووەو مامۆستا (خالید سەعدی) لەسەر ئەرکی خۆی بەرێکوپێکی بەهاوکاری لەگەڵ کۆمەڵێك ڕۆشنبیرانی ناوچەکە دەریدەکات، شایەنی ئاماژەدانە ئەم بڵاوکراوەیە، بڵاوکراوەیەکی ئەهلی ڕەخنەیی گشتییە لەلایەن کۆمەڵێ لەڕۆشنبیران و نووسەرانی ناوچەکە دەردەچێت، توانیویەتی داهێنان بکات لەکارەکانیدا، نووسەرانی بڵاوکراوەکە زۆر بەبوێری وشەیان پڕژاندۆتە سەر ڕووپەڕو هەموو کون و کەلەبەرێکی بڕیووەو تیشکی خستۆتە سەر هەموو کەموکوڕییەکان و ڕووداوەکانی ناوچەکەو هەمیشە لەپاڵ دەنگی جەماوەری ناوچەکە کارەکانی بەدڵسۆزی بەجێگەیاندووە. هەروەها بڵاوکراوەیەکی تر بەناوی (مەخموور) کە تەنها یەك ژمارەی لێ بڵاوکرایەوە کە بەهەر سێ زمانی (کوردی- عەرەبی- ئینگلیزی) دەرچوو، ئەمەش قائیمقامیەتی مەخموور بەهاوکاری هاوپەیمانان لەمەخموور دەریکردو ئێستا جگە لەژمارە (١) هیچ ژمارەی تری لێ دەرنەچووە، ئەم بڵاوکراوەیە تایبەت بوو بەکارو چالاکییەکانی ئیدارەی مەخموور.

بڵاوکراوەیەکی تریش کەناوچەی مەخمووری یەکگرتووی ئیسلامی کوردستان دەری کرد تائێستا یەك ژمارەی لێ دەرچووەو زیاتر گرنگی بەبواری ئایینی دەدات.

دوا بڵاوکراوەش ئەم بڵاوکراوەیە کە بەناوی (ئازادیی قەرەچووغ)ە، لەلایەن هەرێمی قەرەچووغی YNDK دەردەچێت، بڵاوکراوەیەکی ساڵانەیە هەموو ساڵێك لەیادی ئازادکردنی دەڤەری مەخموورو دەوروبەری دەردەچێت و وتارو بابەتەکانی زیاتر دەربڕی ئەو بیرەوەرییە پیرۆزەیە کە لەناخی ڕۆشنبیران و جەماوەری ئەو دەڤەرە هەڵدەقوڵێت، لەهەمان کاتدا مینبەرێکی ئازادە بۆ هەڵسەنگاندنی کاروپرۆژە خزمەتگوزارییەکان کە لەماوەی ساڵێك دا جێبەجێ دەکرێت.

لە مەخموور کۆڕێکی شیعر خوێندنەوە بەڕێوەچوو

ڕۆژی ٢٠٠٤/٤/٥، کاتژمێر (٤)ی ئێوارە، لقی مەخمووری بنکەی ڕووناکبیری ڕۆژ، کۆڕێکی شیعر خوێندنەوەی بۆ پێنج شاعیری لاوی دەڤەرەکە سازدا کە بریتی بوون لە(شاخەوان ئەمیر، سەردار عەبدوڵڵا، سالار سیامەند، موحسین شوانی، یوسف خالید)، ئەمەو کۆڕەکە لەکەشێکی ڕێکوپێك بەڕێوەچوو، هەر شاعیرێك بەچەند شیعرێکی خۆی لەکۆڕەکەدا بەشدار بوو، شایانی باسە ئەمە دووەمین کۆڕی شیعر خوێندنەوەیە لەو بنکەیە بەڕێوەدەچێت و جەماوەرێکی بەرفراوانیش ئامادەی کۆڕەکان دەبن.

عەقڵم کۆچی بۆ خۆشەویستی تۆکرد

پێشکەشە بە یەکەم ساڵیادی ئازادکردنی مەخموور

کرمانج گەردی

لەشەونخونێك دا
من ڕێبوارم و تۆش لەبەردەم ڕێگایەکی
هاتّ و نەهاتی
هەنگاوەکان بۆنی مەرگ دەکەن
بەڵام دەڕۆم.. دەڕۆم
بەرەو دنیایەکی تر
دەزانم ئاسۆ دوورەو،
ئەوەی بۆشی دەڕوانم
هەر سەرابەو سەراب!
سەرابیش نوێ بوونەوەی زەمەنە
من لەئەزەلدا واخولقاوم
مەخموورەکەم لەغەریبی بیر لەتۆ بکەمەوە
من بەچاوی نزیکەوە تۆ لەدوورەوە دەبینم
فرمێسکی ئەستێرەو
گەڵا زەردی پایز
بۆ غەرییبت هاودەمن
هەنگاوەکان کارەساتن
دارو بەرد بەگومانەوە
سەیرت دەکەن..
ئازیزم
ئەو زەمەنە تێپەری،
کەدڵمان بۆ خەم دەسوتا
ئەو دنیایەش ڕووخا کە لە
ڕۆژانی ژواندا بنیات نرا

هێڵی تەلەفۆنی نێوان (مەخموور- موسڵ)و (مەخموور- هەولێر) کەوتەوە کار

دوای تێپەڕبوونی ساڵێك بەسەر ئازادکردنی دەڤەری مەخموور، ماوەیەك بەر لەئێستا بەهەوڵی دڵسۆزانی (فەرمانگەی گەیاندنی مەخموور) تواندرا هێڵی پەیوەندی تەلەفۆنی نێوان (مەخموور- موسڵ)و (مەخموور- هەولێر) بخرێتەوە کار، هەرچەندە ئێستا کار لەسەر بگۆری کۆن دەکرێت و نەکراوەتە بگۆری (دیجیتاڵ)، بەڵام تاڕادەیەك دەتوانێت داخوازییەکانی هاووڵاتیان دەستەبەر بکات. شایانی باسە هاووڵاتیان دەتوانن لەمەخموور پەیوەندی بە (موسڵ) بکەن، بەهەمان شێوەش لە (موسڵ) بۆ (مەخموور) بکەن، بەڵام لە (هەولێر) ناتواندرێت ڕاستەوخۆ پەیوەندی بە (مەخموور) بکرێت، تەنها دەتواندرێت لە (مەخموور) بۆ (هەولێر) بکرێت.

(خۆشەوی عەزیز)ی هونەرمەند سروودێك بۆ شەهیدانی (١)ی شوبات دەچڕێت

دوای ئەوەی (خۆشەوی عەزیز)ی هونەرمەند، لەتۆمارکردنی گۆرانی (بێجگە لە تۆ)، لەهۆنراوەی (موحسین شوانی)و ئاوازی (جەمیل سنجاوی)و ئامادەکردنی مۆسیقای (م.جەمال جەمیل) تەواو بوو، بۆ یادی شەهیدانی کارەساتی (١)ی شوباتی شاری هەولێر، سروودی (دەبارین) لەهۆنراوەی (م.شازاد کەریم)و ئاوازی (جەمیل سنجاوی)و ئامادەکردنی مۆسیقای (سیروان)ی هونەرمەند، تۆمار کرد، شایانی باسە (خۆشەوی)ی هونەرمەند ئێستا خەریکی تۆمارکردنی چەند گۆرانییەکی نوێیە.

ئێمە بەم بۆنەیەوە دەستخۆشی لەهونەرمەند دەکەین و هیوای زیاتر بەردەوامی لەکارە هونەرییەکان بۆ دەخوازین.

هۆ قەرەچووغ

بەختیار پاڵانی

لەرۆژئاوا کەشەبەقی سووری ڕۆژ لەسەر بێژینك بەسەر دەردەکەوێت و دەدرەوشێتەوە، کپ و بێ دەنگی باڵ دەکێشێ بەسەر هەموو ماڵێك و قوژبنێکدا. ڕووناکی ڕۆژ شەوەزەنگ و تارمایی شەو ڕادەماڵێت و ئاسمان ئەوەندە ڕوون و سامان دەبێ هەرکە سەیری بکەی یەکسەر بێ ئەوەی بتەوێ لەخۆت ئەپرسی: (حەیف نییە لەژێر ئەم ئاسمانەدا مرۆڤی ڕقاوی و توورەو دیکتاتۆر بژی؟).

ئاخر من چۆن بتوانم بژیم و بیر لەدوارۆژ بکەمەوە.. چۆن کوێرو نابینا نەبم کە یەکێکی تر هەموو شتێکی منی بردووە بەچاوی خۆمەوە دەبینم دوژمن هیچی بۆ من جێ نەهێشتوە. ئێستاکەش لەگەڵ هەر هەواڵێکدا ڕائەپەڕم و بەپەلە چاوەڕێی هەڵوێستێکی خێر دەکەم، و دڵخۆشی من بەدڵخۆشی گەرانەوەم بۆ دەشتی کاکی بەکاکییەکەی قەراجەوە بەندە.

لەگەڵ هەر نزایەکمدا بێ بەڵایی بۆ قەرەچووغی سەر کەش دەخوازم و نەفرەت بۆ داگیرکەران و دژومنان دەنێرم. هۆ قەرەچووغ گوێت لێمە، تکا دەکەم گەر ئەم بەهارە نەگەڕێمەوە، لێم ببوورەو داوای لێبوردن دەکەم بۆ ئەو خەیاڵەی پێکەوە بەتەمای بووین بۆ ئەم بەهارە بیکەن بەزەماوەندو ئاگری نەورۆز لەسەر بێژینك بەسەرە هەڵبکەین و دەعوەتێکی حەیرانبێژان و لاوك بێژانی دەشتی قەراج و کەندێناوە بکەین.

ئێستاکەش هەموو بەیانییەك بەتاسەوە هەڵئەستم و دائەنیشم دانیشتن هەموو شتێکە لەلای من، ئەو خەیاڵەی من و تۆ بەتەمای بوین بەپیلانێکی ڕیسواو دوو ڕوویی لەباربراو کۆتایی پێ هات. هۆ قەرەچووغ چیا سەرکەشەکەی کوردستان، بوونم نییە بێ تۆ، ناژیم ناژیم بێ تۆ، هەناسەو پشیم سوارە بێ تۆ.

هۆ قەرەچووغ نەمزانی سەفین و قەندیل برای تۆن و خواکورك و زاگرۆس و هەڵگوردو حەسارۆست هەر هەموویان فرخی تۆن، بڕوا بکە هەر هەموویان باسی قارەمانی و خۆڕاگری تۆ دەکەن. هۆ قەرەچووغ لەو لاوە نەوەکانی پەروەردەی تۆ لەهەندەران لەستۆکهۆڵم و بۆن و لەندەن و ئۆسلۆ لاوك و حەیرانت بەسەردا دەڵێن، عاشقان لەشێوەی دار شەکرانێ باسی وەفای تۆ دەکەن و هەر بەیادی تۆ سەر دەخەنە سەر سەرین هۆ قەرەچووغ

عومرێك تێپەڕی بێ بەهاری تۆین، ئەوەی ئەمڕۆ بڕوانێتە بەهارە خەماوییەکەت بەحەپەساوییەوە بێ ئەوەی بیەوێ یەکسەر لەخۆی ئەپرسێ: (چی هێزێك ئەم ئاگرەی خستۆتە ئەم بەهارەو دەشتە؟ چی هێزێك ئەم ئاگرەی خستۆتە ئەم چاوە خەفەتبارو بێ نازە وای لێکردووە بەم جۆرە بڕیسکێتەوە؟!. چی شتێك هێزو جوانی لێ سەندۆتەوە،و زەردەخەنەی لەسەر لێوی عاشقانی لاوك و حەیرانی ئەم دەشتەی دزیوە.

هۆ قەرەچووغ عاشقی تۆم و هەر چەند دەکەم فرمێسکم دێتە خوار بەڵام ئەو هیواو ئومێدەی تۆ بەئێمەت بەخشیوە فرمێسکەکانمان دەسڕی و نیگاکانی چاوی عاشقانی تۆ هەندەی تر تیژتر دەکات و لەچاوی دوژمنان دەچەقێ و قەت لەبریسکانەوە ناکەون.

هۆ قەرەچووغ بنو بەو خەیاڵەوە، بەیانی هەر دێمەوەو لەڕووی تۆیا بەیانی باش دەکەم و هەر بەتۆوە ورەمان بەرزەو هەر بەتۆوە جوانە بەهەشتمان، کوردستانمان. ڕیسوابن دوژمنان لەهەر چوار پارچەی کوردستان هەر گەشاوە بێت ئاڵامان لەبێژینك بەسەرو هەیبەت سوڵتان.

قـــەراج سەرکەشـــە بۆیـــە
عـــەمباری گـــەنم و جۆیـــە
حـــەوت گوڵـــە گـــەنمی یـــەعقوبی
شایســـتەی ڕەنجـــی تۆیـــە

یوسف مەخمووری

ئەوکاتەی فڕۆکەکانی هاوپەیمانان لە ٢٠٠٣/٤/٨
بۆردومانی پێگەکانی سەربازی ڕژێمیان لەبناری قەرەچووغ دەکرد

بەرزو پیرۆز بێت یەکەم ساڵیادی ئازادکردنی دەڤەری (مەخموورو قەراج و کەندێناوەو گوێر)

- جەماوەری خۆڕاگرو ئازادیخوازی مەخموورو قەراج و کەندێناوەو گوێر
- ڕۆشنبیران و هونەرمەندانی نیشتمانپەروەر

ئاشکرایە ئەمڕۆ ٢٠٠٤/٤/١٠، ساڵێکی تەواو تێپەڕ دەبێت بەسەر ئازادکردنی یەکجارەکی مەخموورو قەراج و کەندێناوەو گوێر، کەزیاتر لە ٣٥ ساڵ ڕژێمی بەعسی ڕووخاو بەشێوەیەکی زۆر دڕندانە کەوتبووە وێزەی خەڵکی سڤیلی ئەو دەڤەرە خێر لەخۆنەدیووەو بە هەموو شێوەیەك کاریان بۆ ئەوە دەکرد خەڵکی ئەم دەڤەرە لەسەر زەوی و ماڵ و موڵکی خۆی وەدەرنێن و عەرەبی هاوردەیان لەشوێن دابنێن، تەنانەت لەرووی ڕۆشنبیری و هونەریشەوە ڕێگەی ئەوەی نەدەدا کەوا هونەرمەندان و ڕۆشنبیران پەرە بەچالاکی ڕۆشنبیری و هونەرییەکانیان بدەن. خۆشبەختانە ئەمڕۆ ساڵێکی تەواو تێپەڕ دەبێت بەسەر ئازادکردنی ئەو دەڤەرە کە بەگەورەترین دەستکەوتی مێژوویی دادەندرێت بۆ گەلی عێراق بەگشتی و خەڵکی کوردستان بەتایبەتی.

ئێمە لەدەستەی کارگێڕی (سەنتەری ڕۆشنبیری و هونەری قەرەچووغ) لەم ڕۆژە مێژووییەدا پەیامی خۆشەویستی و ئازادی و دیموکراسی و برایەتی ئاراستەی تەواوی گەلانی عێراق بەگشتی و گەلی کوردمان بەتایبەتی دەکەین، هەر لێرەوە پەیمان دەدەین وەك ئەرکێکی نیشتمانی و نەتەوایەتی سەرشانمان پەرە بەبواری ڕۆشنبیری و هونەری ئەم سنورە بدەین لەپێناو زیاتر بەرزکردنەوەی ئاستی ڕۆشنبیری و هونەری و هۆشیار کردنەوەی سەرجەم چین و توێژەکانی کۆمەڵ، لێرەوەش جێگای خۆیەتی داوا لەسەرجەم ڕۆشنبیران و هونەرمەندانی سنووری قەزای مەخموورو دەوروبەری بکەینەوە، کەوا لەدەوری ئەم سەنتەرە کۆببنەوە، بۆ ئەوەی هەموو بەیەکەوە هەوڵبدەین بزاڤی ڕۆشنبیری و هونەری لەم دەڤەرە بەرەو پێش ببەین و چالاکییەکان بەرفراوانتر بکەین.

- بەرزو پیرۆز بێت یەکەم ساڵیادی ئازادی..
- هەر گەشاوە بێت کاروانی ڕۆشنبیری و هونەری.

دەستەی کارگێڕی
سەنتەری ڕۆشنبیری و هونەری قەرەچووغ
٢٠٠٤/٤/١٠

ڕۆژە سەختەکانی بەر لەئازاد کردنی شاری مەخموور

ئەحمەد عوسمان
بەرپرسی ناوچەی مەخمووری YNDK

ئەمڕۆ ڕۆژێکی پرشنگدارە لەمێژووی شاری مەخموور، چونکە ساڵێك بەسەر ئازاد بوونی شاری مەخموور تێدەپەڕێت، لەبیرمە ئەو کاتەی ڕژێمی بەعس خەریك بوو دەتوایەوەو دەرووخا، چۆن کەوتبوونە پەلەقاژەو هەرچی بکەوتایە سەر ڕێگایان زەحمەتییان بۆ دروست دەکردو ڕاپێچی دائیرەی ئەمنیان دەکرد، بەڕاستی ڕۆژانی بەر لەئازادکردنی شاری مەخموور گەلێك سەخت بوو، بەڵام بەعسییەکان بەچارەنووسی خۆیان دەزانی و هەر زوو بارگەو بنەو کەل و پەلەکانیان بۆ ناوچەکانی تر دەگوازتەوەو هەندێکیشیان هەر زوو هەڵاتن چونکە دەیانزانی دەوکەوتنە بەر نەعرەتەی خەڵکی مەخموور چونکە زوڵم و ستەمی زۆریان لەخەڵکی مەخموور کردبوو، لەبەر ئەوە هەرزوو بڵیسەی شۆڕشگێری لەدڵ و دەروونی خەڵکی چاونەترسی مەخموور گڵپەی کردبوو، لەبەرەبەیانی ڕۆژی ٢٠٠٣/٤/٩ بەعسییەکان وردە وردە شاریان جێهێشتوو تائێوارەکەی خەڵك لێیان هاتە سەرشەقام و شاری مەخموور لەبەعسییەکان پاککرایەوە، بەڕاستی ئەم ڕۆژە هێندە خۆش بوو هەرگیز لەبیر ناکرێت چونکە ئەمڕۆژە بەدڵنیاییەوە هەستمان دەکرد ئازاد بووینەو ئاڵای کوردستانیش لەسەر بارەگای یەکێتیمان YNDK دەشەکایەوە، ڕۆڵی YNDKەش لەم ئازاد کردنە زۆر بەرچاو بوون و ڕێکخستن و جەماوەری YNDK ئەمڕۆ لەمەخموور گەواهی ئەو ڕاستییە دەدەن، ئەمڕۆش ئێمە لەناوچەی مەخمووری YNDK دووپاتی دەکەینەوە کە دڵسۆزی خەڵکی مەخموورو شارەکەمان دەبین و داوا لەئیدارەی شاری مەخموور دەکەین ئاوری زیاتر لەئاوەدانکردنەوەو چاککردنی باری گوزەرانی خەڵکی مەخموور بدەنەوە چونکە شارەکەمان بەڕاستی مەغدورە.

ئازادیی قەرەچووغ
Azadî Qereçûx
بەڕێوەبەری ئەنجومەنی کارگێڕی
جەمیل سنجاوی
خاوەنی ئیمتیاز
شاخەوان خالید
سەرنووسەر
خەلیل ئیبراهیم
بڵاوکراوەیەکی ڕۆشنبیری گشتی هەمەڕەنگە،
هەرێمی قەرەچووغی YNDK
ساڵانە لەیادی ئازادکردنی شاری مەخموورو دەوروبەری دەری دەکات
ناونیشان: هەولێر- مەخموور
بارەگای هەرێمی قەرەچووغی YNDK
ژمارەی تەلەفۆن: 72496